

Orta vadeli saldırı paketinde kıdem tazminatının kaldırılması ve esneklik var!

Sayfa 8-9

Gerçek

Fabrikalardan haberler:

Çerkezköy Arçelik, Tofaş, Oyak-Renault, Chen Solar, Mercedes, Manisa Metal fabrikalarından; İstanbul'dan banka emekçisiden, gıda ve turizm işçilerinden Haberler

Sayfa: 2-4

Ekim 2018 / Sayı: 109

www.gercekgazetesi.net

Devrimci İşçi Partisi'nin merkezi yayın organıdır

iletisim@gercekgazetesi.net

Fiyatı: 1 TL

YA ZİLLET,

YA HÜRRİYET!

Türkiye işçi sınıfı bu zilleti kabul etmez!

İşçi ve emekçi mutfakta yangın var diye feryat ediyordu. Nitekim TÜİK malumun ilamını yaptı ve Eylül ayı itibari ile yıllık enflasyonun yüzde 24,52'ye ulaştığını açıkladı. Üretici fiyatlarında durum çok daha vahim: Yüzde 46,15! Yani enflasyon canavarı saldırmaya devam edecek.

Hayat pahalılığından dem vuranlara "bunlar hep algı" diyordu iktidar! Esas halka karşı kendi deyimleriyle "algı operasyonu" yaparsa bizzat onları.

Sayıştay'ın saray masrafları ile ilgili raporu da enflasyon rakamları ile aynı gün basına düştü. Vatandaş kuruşun hesabını yapar hâle gelmişken rapora göre 2017 yılında 658 milyon masraf eden Beştepe sarayı günde 1,8 milyon lira, ayda 34 bin asgari ücretlinin maaşını yutuyor. İtibardan tasarruf edilmez demişti Erdoğan Beştepe'yi savunurken. Ama şimdi devlete tasarruf ettirmek için Amerikan McKinsey ile anlaşılıyor. Milletın itibarını ayaklar altına aldılar.

Sayıştay ve meclisin denetiminden kaçırılan hesapları Amerikan şirketine açacaklar. Çünkü ülkeyi borç kölesi yaptılar ve borcu uluslararası tefecilerden alacakları borçla kapatmak için emperyalist sermayeye güvence vermek zorundalar. İşte McKinsey'le yapılan zillet anlaşmasının nedeni budur!

Bu yüzden 3. Havalimanı işçilerini tahtakuruları içinde yatırıp, paralarını ödemeyen patronlar dururken, hakkını arayan işçilerin bileğine kelepçe taktılar. İşten atılan Cargill işçi-

lerini gözaltına aldılar şirket patronunu başka 30 Amerikan şirketinin patronu ile birlikte sarayda ağırladılar.

"Faiz lobisi" de geçerken Merkez Bankası'ndan 625 puan faiz artışını kopardı. Erdoğan sözde eleştirdi: "Şu anda sabır safhamdır" dedi. Uluslararası ve yerli para babalarına sonsuz sabır... İşçi ve emekçiye ise ya kırk satır ya kırk katır!

Yabancıyla yerlisiyle para babaları istibdad rejiminden memnundur. Tek kişiyle anlaşıp milyonları sömürmek olanağına

sahipler.

İşçi sınıfının sabır taşı ise çatlamak üzeredir. İşten çıkarılmaya ve hayat pahalılığına emperyalist zillet eklenmiştir. Türkiye işçi sınıfı bu zilleti kabul etmez. Emperyalizme teslim olup, işçinin ekmeğine musallat olanları, devleti sermayenin hizmetine koşup ekmeğe mücadelesi verenlerin koluna kelepçe takanları affetmez!

Sınıfın biriken öfkesi örgütlenmeli ve sınıf bilinciyle kuşanmalıdır. Türkiye'nin önünde artık tek seçim vardır: Ya emperyalizmin, sermayenin ve istibdadın boyunduruğunda zillet! Ya işçi sınıfının iktidarı ve hürriyeti!

Türkiye'de kanayan yara: İşçi sağlığı ve iş güvenliği

6

İdlib anlaşması

7

Balkanlardan anti-emperyalist bir ses yükseliyor

10

Chemnitz ve Köthen: Almanya'da katliam provası

13

68'in sembolleri: Türkiye'nin Che Guevaraları

14-15

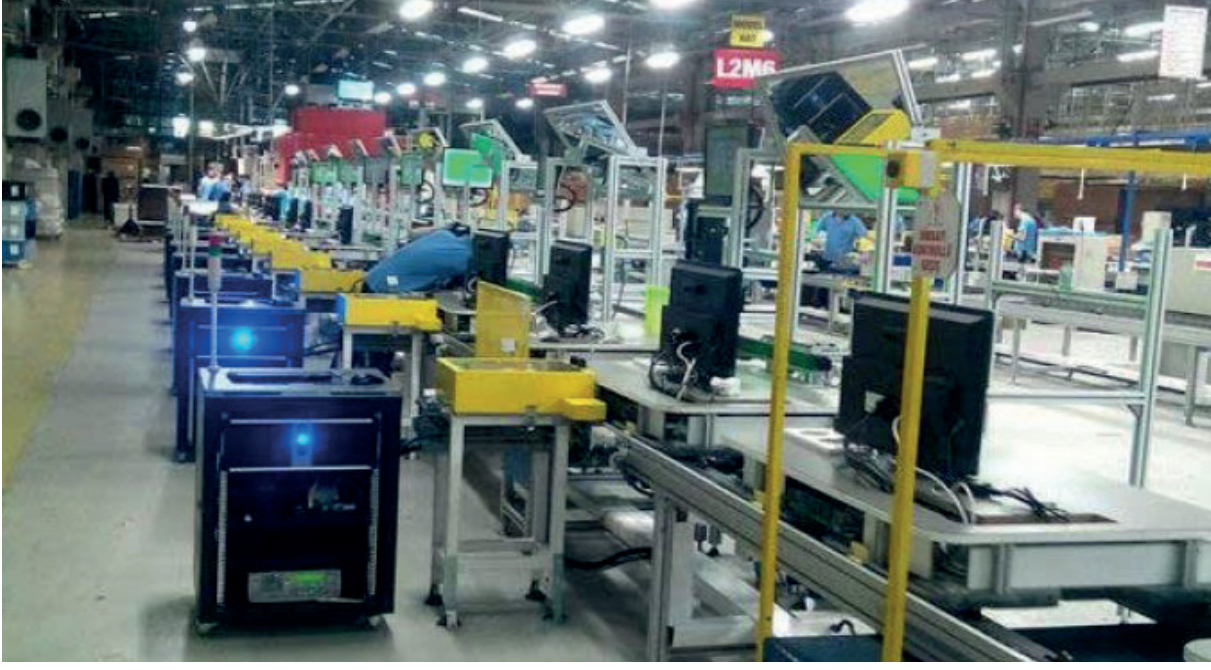

Metal fabrikalarından haberler

Çerkezköy Arçelik Televizyon fabrikasından bir işçi

Güçlüyüz en önde olmalıyız

Ben Çerkezköy'de bulunan Arçelik televizyon fabrikasında çalışan kadın bir işçiyim. Dışarıdan baktığınızda her şey çok güzel gözüküyor. Birçok zorluğa göğüs gererken güllükler, kahkahalar atarak çalışıyoruz. Yoksa o koca saatler nasıl geçebilir ki? Dışarıdan dertsiz gamsız gözükün bedenlerimiz sabah evlerinden çıkıp ancak gece evlerine geri dönebiliyor. Yeri geliyor 16 saat, 12 saat, 8 saat bizlere verilen sayılara

yetişmek için koştura koştura çalışıyoruz. Biz kadın işçiler çalışıyoruz çünkü ayaklarımızın yere sağlam basması gerekli. Güçlü olmamız ve bende buradayım demek için çalışıyoruz. Biz kadın işçiler çalışıyoruz çünkü eşlerimiz işlerinden atıldığı ya da atılabileceği için sorumluluklarımız iki katına çıkabiliyor. Biz kadın işçiler saatlerce çalıştıktan sonra birde eve gidip ailemize yemek yapıyor, bulaşık yıkıyor, çocuk-

larımızın dersine yardım ediyor, evi temizliyoruz. Emeklerimizle, alın terimizle kazandığımızı yeri geliyor hiç dokunmadan babamıza, kardeşimize, eşimize veriyoruz. Eşimizin, babamızın bizi insan yerine koymasını, değer vermesini bekliyoruz. Halbuki biz kadın işçiler güçlüyüz. En önde olmalıyız. Bunca şeyi tek başımıza yapabiliyorsak, örgütlü mücadelemizle de erkek egemen kapitalist düzeni yıkabiliriz!

Çerkezköy Arçelik Çamaşır Kurutma makinesi fabrikası

Bugün değilse ne zaman?

Trakya denilince akla ilk ayçek tarlaları gelir. Şimdi o tarlaların üstlerinde fabrikalar var. O kadar ki, Türkiye'nin sanayi bölgelerinin başını çeken Marmara bölgesinin Bursa ve Gebze'nin yanında üç büyük sanayi yerleşiminin içinde yer alıyor Trakya. Bu kadar çok fabrika varsa herkeşe yetebilecek kadar ekme bol olur diye düşünebilir insan. Ancak durum hiçte öyle değil. Ekonomik krizden oldukça etkilendi ve etkilenmeye de devam ediyor. Türkiye'nin en büyük traktör fabrikalarından biri olan Hathat Traktör'ü üreten HEMA'da toplu işten çıkartmaların yanında maaşların ödenmesinde gecikmeler oluyor. Dünya'nın en büyük beyaz eşya firmalarından biri olan Bosch'un beyaz eşyalarını üreten BSH'de de 750 kişiden fazla işçi kardeşim çıkartıldı. Mercedes'de işçilere verilen altın ve erzak yardımı kaldırılmaya çalışıldı. Tekstil fabrikaları işçinin alın terini vermiyor. Ya iflas gösteriyor, yahut borç yapılandırması yapıyor. Yeşil kundura gibi bölgede bulunan ayakkabı fabrikalarının durumu da aynı şekilde. Daha üç ay önce işçi alımı yapan Teknik Alüminyum'da iflas etti. İşçilerin tazminatları ortada kaldı! Birçok

fabrika da işçi alımlarını durdurmuş vaziyette. Bunun gibi daha nice haberler de Trakya'da duyulmaya devam edecek gibi gözüküyor. Fabrikadan haberlerin sektörleri değişse de konusu ortak: biz işçilerin emeğinin karşılığı verilmiyor! Yetmiyor, işten atılmakla tehdit ediyoruz! Örgütlenmekten korkmamamız gerekiyor. Çal-

ıştığımız fabrika iflas etsin yahut kar üstüne kar elde etsin durum ne olursa olsun emeğimizin karşılığını alamıyorsak, her gün "acaba beni bugün işten atacaklar mı?" diye korku ile beklemek istemiyorsak örgütlenmemiz gerekiyor. Ekonomik krizin bu kadar yıkıcı olduğu zamanda, bugün değilse ne zaman örgütleneceğiz?

Bursa Oyak Renault'dan bir işçi

En ufak hakkımızı dahi mücadele ederek söke söke almak zorundayız

Bosch işçilerinin 900 lira banka promosyonu alması üzerine bizdeki beklenti de arttı. Renault yönetimi yaklaşık iki aydan beri bankalarla uzun uzun görüştü, sonra tekrar Akbank'la anlaştı. Bizi daha çok ilgilendiren konu hangi banka olması değil bankanın ne kadar promosyon parası vermesiydi. Yönetim bankayla anlaşmasına rağmen ne kadar verileceği ve ne zaman verileceğine dair uzun süre açıklama yapmadı. Sendika üzerinden yönetime yaptığımız baskı sonucu sendika ile yönetim promosyon ve yılsonu verilmesi gereken prim üzerine toplantı yaptı. Toplantı bittikten sonraki gün Türk Metal şube başkanı banka promosyonunun 3 yıl boyunca yılda 700

lira olacağını, yıl sonu priminin performansa ve belli kriterlere göre verileceğini açıkladı. Bu durum üzerine fabrikada çok büyük tepki oldu. Şube başkanı "Sizin kabul etmeyeceğinizi bildiğim için ben de kabul etmedim" dedi. Bir gün sonra yönetim 700 lira verileceğini açıkladı. Sendika bu durum üzerine yılsonu primi için yönetimle tekrardan görüşüleceğini söyledi. İşçi arkadaşların tepkisi üzerine sendikannın yönetimle görüşmesinden sonra istediğimiz net 1600 lirayı tüm işçilere performanssız, kritersiz vermeyi kabul ettiler. Mücadele etmeden hiçbir şey kazanamayacağımızı biliyoruz. Hiçbir zaman yönetim hakkımızı vermedi. Biz söke söke aldık.

Bursa Oyak Renault'dan bir işçi

Her geçen gün daha da kötüye gidiyoruz!

Borçlarımızı ödeyemeyecek duruma geldik. Birçok fabrikada patronlar krizi bahane edip "daralmaya gidiyoruz" açıklaması yapıp işten çıkartmalara başlamış. Her işçi arkadaşım işe giderken acaba bizide işten çıkartırlar mı korkusuyla geliyor. Yaşanan bu durumlara çözüm bulunması gerekirken Erdoğan alay eder gibi kriz yok diyor. Enflasyon durdurulamıyor. Her geçen gün krizin etkisini daha fazla hissetmeye başladık. Enflasyon demişken, her işçi arkadaşımızın merak ettiği bir konu vardır. Enflasyon nasıl hesaplanır? Neden düşük gösterilir? Tüketilen mal ve hizmet fiyatları bir "sepette" toplanır. Onlara belli ağırlıklar verilir ve enflasyon hesabına katılır. TÜİK enflasyon hesabına etki eden ürünlerin ağırlığını düşürerek en çok tüketilen ürünlerin sepetindeki ağırlığını azaltır. Pek fazla tüketilmeyen ürünlerin sepetteki ağırlığını arttırarak, enfla-

yonun olduğundan daha düşük çıkmasını sağlar. TÜİK'in resmi enflasyon rakamlarını düşük göstermesinin sebebi, hükümetin ekonomiyi olduğundan iyi gösterme çalışmasıdır. Enflasyonun artıp azaldığını anlamak için ekonomist olmamıza gerek yok. İşçiler olarak her ayın sonunu getirmeye çalışırken fiyatların ne kadar artıp azaldığını bizden iyi bilen yok. Bir taraftan zamlar üst üste geliyor, aldığımız maaşla hiçbir ihtiyacımızı karşılayamaz hale geldik. Geçen sene sözleşmede aldığımız zam da eridi gitti. Toplu sözleşmelerde hak ettiğimiz enflasyon farkları daha düşük hesaplanıyor. Hem mutfağımızdaki yangınla hem de düşük hesaplanan ücret zamlarıyla iki defa kaybediyoruz. Ne enflasyonu durdurabiliriz, ne de dolardaki artışı çünkü ekonomi politikaları bozuk. Krize, sosyal haklarımızın kesilmesine ve işten atılmalara karşı birlik olup mücadele etmeliyiz.

Metal fabrikalarından haberler

Bursa Tofaş'tan bir işçi

Tofaş yöntemi psikolojik krizde

KAMUYU AYDINLATMA PLATFORMU

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.

Faaliyetlerin Kısmen veya Tamamen Durdurulması ya da İmkansız Hale Gelmesi

Özet Bilgi

Yurtiçi pazarda son dönemde yaşanan daralma nedeniyle üretime ara verilmesi

Erdoğan "Kriz psikolojiktir, kriz miriz yok!" diyor. Biz ise krizi hem maddi hem manevi hem de psikolojik olarak hissetmeye başladık. Her şeye zam geliyor. Pazarda torbalar artık yarı yarıya doluyor. Herkes daha ucuz olan gıdaları tüketmeye çalışıyor. Okulların açılmasıyla birlikte masraflar ikiye katlandı. Hele bir de kış ayları yaklaşıyor, krizi daha şiddetli yaşayacağız. Bunlar yetmezmiş gibi bir de vergi dilimine girdik. Kriz nedeniyle birçok sektörde işler durgun. Her şeye zam geldi ancak maaşlar aynı. Çalışan insanlar bu masrafları bu maaşlarla nasıl denkleştirecek? Asgari ücretlilerin aldığı maaş belli. Asgari ücretle çalışmayanların çoğu da asgari ücrete yakın maaşlar alıyor. Herkes borçlu. Kimse kriz yok laflarına inanmıyor. Ay sonunda cebindeki paraya bakıyor. Artık ekmeğin aslanın midesinde ve bu kriz eski krizlere benzemiyor. Kimse işsiz kalmak istemiyor.

Yaşanan süreçlerin tümü Tofaş için de geçerli. Yıllık izine kadar Tofaş'ta her şey olabilir. İkili vardiya dönülebilir. Her hafta iki gün ya da üç gün çalışma olmayabilir. Bu ay ise Tofaş'ta 9 gün çalışma olmayacak. Gelmediğimiz günler ücretimizin %76'sı veriliyor. O da kesintilerle beraber %50'ye denk geliyor. Yani her gelmediğimiz gün günlük yevmiyenin yarısı ödeniyor. Aldığımız maaşı dolar olarak hesaplırsak geçen yıla göre 500 TL daha az. Çalışan işçiler mutsuz, umutsuz. Bu psikoloji aile sorunlarını da beraberinde getiriyor. Herkes düşünceli. İnsanlar şimdi anlıyor, seçimlerin neden bir yıl önceye alındığını. Bu ortamda bir seçim olsa baştaki hükümet yarı yarıya oy kaybederdi. Ancak biz işçileri soktukları bu durum seçimle falan paklanmaz. Krize tek çözüm işçilerin birlik olup mücadele etmesindedir. İşten çıkarmalara karşı hep birlikte hareket etmesindedir.

Manisa'da bir metal işçisi

Birlik olursak krizi de, patronu da yeneriz!

Dolar şu kadar yükseldi, avro şöyle uçtu derken kriz geldi biz işçilerin kapısına dayandı. Elektrik, suya, doğalgaza, gıdaya, kiraya zam üstüne zam geliyor. Bunlara bu kadar zam yapılırken bizim maaşlarımız bırakın yerinde saymayı eskisi kadar bile etmiyor. Peki nasıl olacak böyle? Zenginler mallarına daha çok para isteyip kendilerini kurtarıırken bizim maaşlarımız neden günden güne eriyor?

Patronlar daha krizin sesi uzaktan gelmeye başlar başlamaz tepemize dikildiler. Bazı fabrikalarda arkadaşlarımız işten çıkarıldılar. Bazı fabrikalar daha şimdiden maaşları geç yatırmaya başladı. Bazı fabrikalarda mesai saatleri 12 saatlere çıktı. Patronların gözünde daha önce birer köleydik. Şimdi ise gemi batarken kurtulacakları eşyalar haline geldik. Gidişat böyle iken bizim kurbanlık gibi beklememiz mi gerekir? Bence hayır.

Her ne koşullar olursa olsun işten atmanın yasaklanmasını talep etmeliyiz ve bunun için mücadele etmeliyiz. Zarar ediyorum, iflas ilan edeceğim gibi bahanelerle işçi çıkaran, maaşları ödemeyen işletmelerin kamulaştırılması için mücadele etmeliyiz. Bu sistem devam ettikçe bu kriz daha uzun sürecek gibi. Biz işçilerin kendimizi kurtarması için birbirimize tutunmaktan, birlikte mücadele etmekten başka çözümlerimiz yok.

Chen Solar fabrikasından bir işçi

Patronlar krizin faturasını bize çıkarmaya hazırlanıyor

Merhaba dostlar. Ben Tuzla Deri Sanayi'de güneş paneli üreten bir fabrikada çalışıyorum. Kriz en sonunda geldi ve bunun gelişini ilk önce mutfağımızda sonra durduk yere yapılan zamalarda gördük. Lakin bu zamlar karşısında bizim maaşlarımız hiç artmıyor, üstüne bir de arkadaşlarımızı işten atıyorlar. İşten atmaların nedenini sorduğumuzda vardiya amirleri, insan kaynakları suçu birbirine atıp duruyorlar ve en sonunda daralmaya gittiklerini duyuyorlar. Lakin görünün köy kılavuz istemez. Bir yandan daralma var diyerek, diğer yandan İşkur'a yeni işçi ilanı vererek bu ekonomik krizde bizi korkutmaya ve bastırmaya çalışıyorlar. Ekonomik daralmayı bahane edip işçi arkadaşlarımızı kapının önüne koyanlar ilk önce aylarca bizim üzerimizden kazandıkları kârlarla bize reva gördükleri çalışma koşullarının hesabını versinler. Yeri geldi yemeklerden kurt çıktı, yeri geldi haftalarca 12 saat çalıştırıldık,

yeri geldi ölümler burun buruna geldiğimiz iş kazaları geçirdik. Gözleri kazandıklarından başka hiçbir şey görmeyen patronlar bunların hesabını versinler. Ama veremezler. Elde ettikleri kârlarla mutlu mesut yaşayan patronlar, şimdi ekonomik kriz bahanesiyle bizi yıldırma çalışıyorlar. Dün sıcağın bayılana kadar çalıştırdıkları insanları, yemeğinden kurt çıkan insanları şimdi yük olarak görüyorlar. Madem ekonomik kriz var, o halde açsınlar defterleri gösterebilirler kârları ve zararları. Zira doğru dürüst insanın yazın fabrikanın korkunç sıcak olmasına karşı geçici önlemler almakla yetinen patronlar her şeyden tasarruf ettikleri için biz bunların zarar ettiklerine inanmıyoruz. Dertler bir, zorluklar bir, ama çare de birleşmekten geçiyor. Patronlar ağız birliği yapmış gibi her yerden aynı sebeplerle işçi çıkıyor biz de el birliğiyle ayakları baş edelim, işçi sınıfına yakışır bir cevap verelim.

İstanbul Hoşdere Mercedes fabrikasından bir işçi

Mercedes işçisi hakkını korumayı bildi!

Ben uzun yıllardır Mercedes'in Hoşdere köyünde bulunan fabrikasında çalışıyorum. Geçtiğimiz ay erzak ve altın yardımına karşı fabrika yönetimi ekonomik krizi bahane ederek bizim erzaklarımız ve ikramiyelerimiz üzerinde tasarruf yapmaya çalışmıştı. 10 gün süren

eylem ve protestolar sonucunda, yardımlarımız kesintisiz şekilde ödendi. İşçiler olarak örgütlü davranarak ve Türk Metal sendikasının da taleplerimizin arkasında durmasını sağladık. Birlik olan işçi karşısında fabrika yönetimi kesintilerden

geri adım atmak zorunda kaldı. Tüm işçi kardeşlerimize selam olsun. Eğer bir kriz varsa bile, faturasını biz değil patronlar ödesin. Bunun için birlik olalım, tasarruf ya da fedakarlık adı altında haklarımızımıza saldırmalarına izin vermeyelim.

Fabrikalardan haberler

İzmir'den bir gıda işçisi

Krizi örgütlü mücadelemiz yenecek

Merhaba ben İzmir'den bir gıda işçisiyim. Yemekhane hizmeti verdiğimiz işyerinde, gıda ürünlerine gelen zamlardan dolayı patron kârından zarar etmeye başladı. Yemek verdiği birçok şirket battı, kimisinden de parasını alamıyor. Orta ölçekli bir işletme olan işyerinde, ekonomik kriz sebebi ile şirketin batması an meselesi. Fakat bu durumdan zararlı çıkacak olan yine biz işçileriz. Biz, ekonomik krizi en can yakıcı şekilde gıda sektöründen hissettik. Geçinmek için en gerekli giderlerimiz olan beslenme, barınma giderleri çok kısa bir sürede neredeyse %100

zamlanır hâle geldi. Uzun bir süredir zaten et yiyemiyorduk fakat artık sebze de tüketemeyiz hâle geldik. İşçinin, emekçinin ucuz gıda edinebildiği tek yer olan pazarlarda bile fiyatlar el yakar hale geldi. Emegi sömürülen, açlık sınırında ücretlere çalıştırılan işçilere bir de ekonomik krizin yükü biniyor. Patron kriz var diye mesai ücretlerini kaldırıyor, maaşları geç yatırıyor ya da hiç yatırmıyor, işten çıkarıyor. Kıt kanaat geçinen bizler ise hepten açlığa mahkum oluyor, emeğimizin karşılığını almadığımız halde sırf işimiz var diye şükrediyoruz.

Kardeşlerim bu düzen böyle gitmez. Patronların, patron siyasetçilerinin, patronları koruyan devletlerin yarattığı krizin pisliklerini biz işçiler temizlemeyeceğiz. Bugün birlik olma günüdür. Çalıştığımız işyerlerine, fabrikalara sendikayı sokma zamanıdır. Sendikamızın içerisinde yer alıp sendikayı denetleme günüdür. Sesimizin en gür çıktığı, yumruğumuzun en sert sıkıldığı zamanlar bu günlerdir. Şimdi o'cu bu'cu diye ayrışmanın değil, bizi açlık ile terbiye etmek isteyen bu kokuşmuş düzene örgütlü yumruğumuzu indirme günüdür!

Bodrum'dan bir turizm işçisi

Sezon biterken turizm işçisinin hali

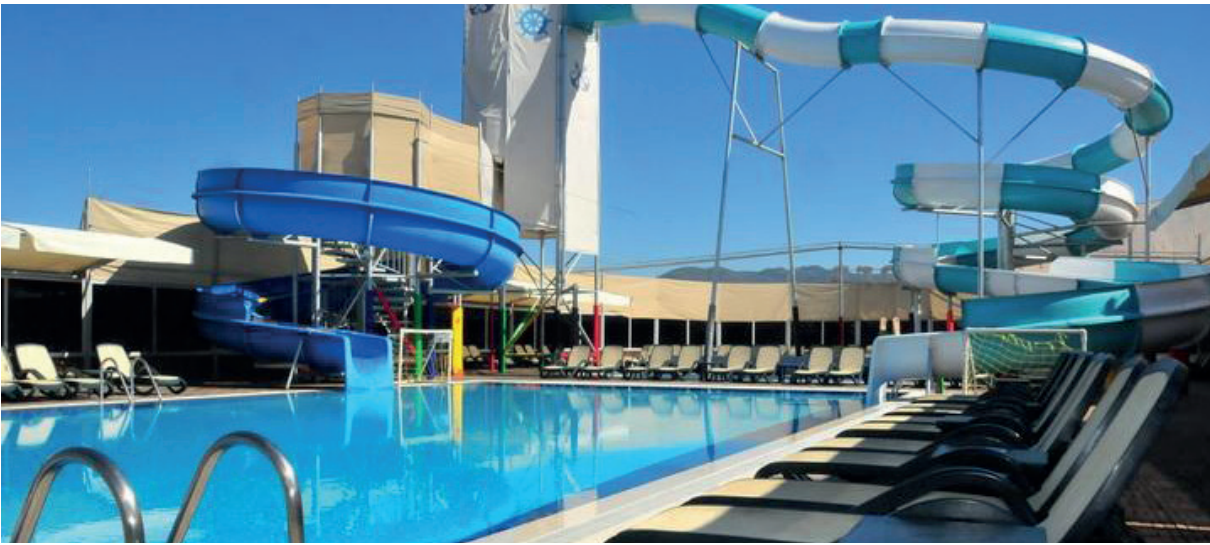

Merhaba arkadaşlar. Türkiye'nin sezonluk turistlik şehir ve beldelerinde işsizlik sorunu başlıyor. Özellikle, Antalya, Marmaris ve Bodrum'da çalışan turizm işçilerinin çoğu işsizliğe mahkum olacak. Otelin önemli bir kısmı Kasım'da kapanacak. Bazı işçilerin sözleşmeleri askıya alınacak, bazılarının ise sözleşmeleri son bulduğu için memleketlerine dönüp iş arayacaklar. Belki de turizm işçilerinin en büyük sorunu 5-6 ay çalışıp 6 ay boyunca işsizlikle karşı karşıya kalmalarıdır. Bodrum'da çalışan bir turizm işçisi olarak 6 ay çalışıp 6 ay işsizlikle cebelleşmek istemiyoruz. Patron 6 ay boyunca milyonlar-

ca lira cebe indirdikten sonra, biz işçiler binlerce liralık borcun altında kalmak istemiyoruz. Otellerin kaç ay çalışıp çalışmadığı bizi ilgilendirmez. Patronlar nasıl ki ceplerindeki bizimle bölüşmüyorsa, biz işçilerin de hakkı ve isteği 12 ay boyunca maaşlarımızın tam yatması ve sözleşmelerin de böyle yapılmasını istemiyoruz. Bu elbette dilekçeler yazılarak, fısıltılı fısıltılı konuşarak olmayacak. Kriz kapıda. Otel patronları diğer sezonda daha az işçi ile daha fazla kâr yapmak isteyebilirler. Onlara cevabımızı şu olmalıdır; Krizi biz yaratmadık fatura da bizi ilgilendirmez. Mücadele, mücadele, mücadele!

Antalya Belek'ten bir turizm işçisi

Turizm sezonu kapanıyor

Her sene olduğu gibi bu sene de turizm sezonunun sonuna geldik. Biz turizm işçileri için gene açlık ayları başlıyor. Türkiye işsizlik ordusuna nitelikli 6 milyon işsiz olarak katılacağız. Her sezon olduğu gibi bu sezonda elde avuçta beş kuruş olmadan evimizin yolunu tutuyoruz. Şanslı olanlarımız hemen iş bulacak ya da daha önceki kış dönemlerinde kullanmadılarsa ve 600 iş gününü bir şekilde doldurdularsa işsizlik maaşı alacak diğerlerimiz her şeyin pahalandığı ülkede geçen senelere oranla daha çok borcun

altına girmiş olarak bir dahaki sezonu bekleyeceğiz. Biz turizm işçileri artık her gün bunları düşünürken turizm patronları ise bizim tam tersimize her yerde bu sezon ne kadar güzel iş yaptıklarını anlatacaklar. Ama bu sezonu daha önceki sezonlardan farklı bir şekilde kapatıyoruz. Önceki sezonlarda hiç yoktan kıt kanaat bir şekilde geçinip borçlarımızı kapatırken bu sezon kapanışında ise tam tersine daha fazla borç ile sezonu kapatıyoruz. Bu sezon aldığımız üç kuruş para ile sezonda bile evimizi geçindiremedik. Biz

daha sezonun ortasında iken temel gıdaların hepsi yüzde yüz pahalandı. Bırakalım borç ödemeyi var olan borçlarımızın üzerine yenilerini eklemeye başladık. Yani işin özü elde avuçta bir şey yok, borçlarla evimize geri dönüyoruz. Ne turizm patronları ne de onların iktidar temsilcilerinin umurlarında bile değiliz. Bizi ancak biz anlarız. Turizm patronlarının kurduğu bu yokluk düzeninden biz turizm işçileri beraber hareket edersek kurtulabiliriz. Turizm patronlarına karşı sendikalaşıp mücadele etmeliyiz.

Emekçinin Sözü

Bankalar kâr rekoru kırarken emekçiler işten atılmayla karşı karşıya

Merhaba arkadaşlar, ben İstanbul'da çalışan bir banka emekçisiyim. Binlerce çalışanı olan bir bankada çalışıyorum. Ekonomik krizin olduğu bir dönemden geçiyoruz, enflasyonun tavan yaptığı, doğalgazdan elektriğe, gıdadan barınmaya kadar her şeyin fiyatının arttığı, çocukların okul masraflarından belimizin büküldüğü, ay sonunu getiremediğimiz bir zamanda, bankalar milyarlarca lira kâr ettiği açıklıyorlar. Gel gelelim iş kendi çalışanlarına gelince derin bir krizde olduklarını söylüyorlar. Ya da çalışanlar zam istediklerinde, geçinemediklerini söylediklerinde ne hikmetse ekonomik kriz laflarından geçilmiyor. Benim çalıştığım banka da böyle, kâr oranları yüksek açıklanmasına rağmen yönetim ekonomik krizin yaşandığını,

yüzlerce kişiyi işten çıkartmak zorunda olduklarını söylüyor. Zaten emekçi halka yüksek faizlerle kredi verip geri ödemelerde de halk sorun yaşayınca evlerine icra gönderen bankalar kendi çalışanlarını da sömürmeye gelince tefecilerden aşağı kalmıyorlar. Onlar işten atma sopasıyla korkutmaya çalışıyorlar, sürekli olarak kriz var işten çıkartma olacak diyerek fazla mesai yapmaya zorluyorlar. Ama biz emekçiler bir araya gelirse daha güçlü olduğumuzunu bilmeliyiz. Gözlerini kâr hırsı bürümüş banka patronlarına karşı örgütlenmeliyiz. Birlik olursak ekonomik krizin de işsizliğin de, çaresini buluruz.

İstanbul'dan bir banka emekçisi

Cargill işçileri anlatıyor

İşimize geri dönene kadar mücadeleye devam edeceğiz

Geçtiğimiz Nisan ayında şeker kotası bahane edilerek işten çıkarılan Cargill işçileri, mücadelelerine 169. günde fabrikanın önünde devam ediyorlar. İşçiler, işlerini geri alana ve içeriye sendika sokana kadar mücadele edeceklerini ifade ediyorlar:

Cargill'den Yücel:

Biz direnişe başladığımızda Cargill yönetiminin bizim hakkı-

mızdaki düşüncesi " birkaç gün dururlar, sonra giderler" şeklindeydi. Ama bizler sendikal mücadele veriyoruz, bizim tek amacımız işe geri dönmek ve sendikalaşmaktır.

Cargill'den Faik:

Bugün direnişimizin 169. günü, istediğimiz işe geri dönmektir. Biz işe geri dönene kadar süreç durmayacak daha da şiddetlenerek devam edecek. Bugün gerçek an-

lamda krize gidiyoruz. Biz işçiler ancak birbirimize sahip çıkarak krizin faturasının işçilere çıkmasını sağlayabiliriz.

Cargill'den Oğuz Ç.:

Amacımız tekrar iş başı yapmak ve fabrikaya sendikayı sokmaktır. Bizim işten çıkarılma nedenimiz fabrikanın herkese söylediği gibi performans falan değildir. 6 sene boyunca çalışırken performan-

sımızda hiçbir sorun yoktu. Biz içerde sendikalaşmaya başladıktan sonra Cargill yönetimi bizim performanslarımızı beğenmez oldu. İçerde sendikalaşmayı kırmak için bizi işten çıkardılar. Cargill'in bu haksız işten çıkarmasına karşı her türlü mücadeleyi vereceğiz.

Cargill'den Eşref:

Şeker kotası bahane edip bizi işten çıkardılar. Ama biz biliyoruz. Asıl neden sendikalaşmamızdı. Zaten bizim işten çıkarılmamız da yetki başvurusundan sonra gerçekleşti. Ben bu mücadeleyi kazanmadan bırakmayı düşünmüyorum. Önümüzde Nestle gibi bir örnek var. 400 güne yakın bir süre diren-

diler. Bir aylık bir süreçte istediklerini aldılar.

Cargill'den Oğuz Ö.:

Biz haklı olduğumuza inandığımız sürece ne kadar süreceğinden ziyade süreç boyunca bizim ne kadar kararlı bir irade ile mücadele vereceğimiz önemli. Ama biz bu mücadeleye inanmasaydık 169 gün boyunca devam etmezdi. Sadece ilk günden bugüne kadar değil. Buradan İstanbul'a kadar yürürken de insanların bize vermiş olduğu destekten ne kadar doğru bir irade göstermiş olduğumuzu görmüş olduk.

1 Ekim 2018

Köleliğe direnmek haktır! 24 inşaat işçisi derhal serbest bırakılsın!

3. havalimanı'nda iş cinayetlerine, ödenmeyen ücretlere, kötü çalışma ve barınma koşullarına karşı eylem yapan işçilerden yüzlercesi gece yarısı baskınıyla gözaltına alınmıştı. Mahkemeye sevk edilen işçilerden 24'ü tutuklanarak hapis-haneye gönderildi. Mahkemenin yaptığı suçlamalar polise mukavemet, toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet, iş ve çalışma hürriyetini engellemek, kamu malına zarar vermek. Ancak bunların hepsinin birer bahane olduğu açık. İşçiler tamamen meşru ve aynı zamanda da yasal bir eylem gerçekleştirdiler. İş ve çalışma hürriyetinin yanında yaşam haklarını da gasp eden çalışma koşullarına karşı çıktılar. Köle muamelesi görmeyi reddettiler.

İş Kanunu'nun 34. maddesi'nde, ücreti gününde ödenmeyen işçilerin

bireysel ve toplu olarak iş bırakma hakkı açıkça tanımlanmıştır. Ayrıca işçilerin toplu eylem hakkını yasal güvence altına alan yargı içtihatları mevcuttur. İşçilerin kamu malına zarar verdiği bir örnek yoktur. Ancak gece yarısı jandarma, işçileri gözaltına almak için barakaların kapılarını kırmıştır. İşçiler saatlerce beklememek için servis sayısının artırılmasını istemiştir. O servisler gece yarısı işçilerin gözaltına alınmasında kullanılmıştır. Havalimanının şantiyesine cemsellerle asker yığılmış, işçinin yaşam ve çalışma hakkını korumayanlar, patronların kârlarını korumak için seferber olmuştur.

Tüm bu gerçekler gün gibi ortadadır ancak mahkeme hiçbirini dikkate almamıştır. Zira tutuklamanın gerçek gerekçesi mahkeme kararında yazılanlardan farklıdır. Devlet

24 işçiyi tutuklayarak, işçi sınıfına gözdağı vermek istemiştir. Amaç, ücretleri ödenmese de, geç ödense de, bir kısmı elden verilse de, yemeleri kötü, yatakları böcekli olsa da, işçileri zorla çalıştırmak ve haklarını aramaktan caydırmaktır.

Mahkemenin verdiği kararın arka planında havalimanı işçisine yönelik sistemli bir iftira kampanyası vardır. Havalimanı açılışının planlandığı 29 Ekim yaklaşırken eylemlerin olması bir komplo olarak sunulmuştur. Halbuki tam tersine, olayları şiddetlendiren ve iş cinayetlerini arttıran, inşaatın 29 Ekim'e yetiştirilmesi için işçilerin daha yoğun çalışmaya zorlanmasıdır. Milletvekillerinin bölgeye gitmesi provokasyon olarak lanse edilmiştir. Oysa esas gitmeyen milletvekilleri utanmalıdır ve provokasyon, havalimanına gidip işçiyi dinlemeden

ahkâm kesenlerin, işçilere zorunlu mesai dayatmalarının, bugün hâlâ iş cinayetleri haberlerinin gelmesine sebep olanların yaptığıdır.

İstibdadın ve sermayenin en büyük korkusu ise işçi sınıfının bilinçlenmesi ve örgütlenmesidir. Havalimanı işçisinin direnişinin, işsizlik tehdidi altında hakları gasp edilen tüm işçi sınıfına mücadeleye ruhu aşılamasıdır. Nitekim havalimanındaki baskılar sürerken, işe iade ve sendikal hakları için Bursa'dan İstanbul'a yürüyen Cargill işçileri de gözaltına alınmıştır. İşçiler karakollara alınır, hapisanelere atılırken Amerikan şirketlerinin yöneticileri ise saray-

da ağır lanmakta, ülke ekonomisi ellerine teslim edilmekte. Tüm bunlar yaşadıklarımızın tam anlamıyla bir sınıf mücadelesi olduğunu ve işçi sınıfının sermayenin istibdadına karşı mücadele ettiğini göstermektedir.

Haksız ve hukuksuz tutuklama kararları derhal iptal edilmeli ve işçiler serbest bırakılmalıdır!

İşçilerin tüm talepleri kayıtsız ve şartsız kabul edilmelidir!

Havalimanındaki koşullar bakanlığın göstermelik denetimine değil işçi denetimine açılmalıdır!

Hakkını arayanlar değil işçinin hakkını gasp edenler yargılanmalıdır!

Emekçileri açlığa mahkûm edenler zorunlu BES'le tefecileri kurtarmayı planlıyor

Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) 2017'nin başında 45 yaş altı çalışanlar için zorunlu hale getirilmişti. O zaman emekçilerin büyük bir kesimi 2 ay içinde cayma hakkını kullanıp sistemden çıkarak bu soyguna karşı tepkilerini göstermişti. Hatta o tarihten bugüne kadar sistemden çıkışlar %60'ı geçmiş durumda. Şimdi ise AKP sistemden çıkarılanları zorla tekrar sisteme sokmayı ve 3 yıl boyunca sistemden çıkılmasını engellemeyi planlıyor.

Zorunlu BES'in daha da zorunlu hale getirilmesinin arkasında öncelikle sistemden çıkışların yüksek olması yatıyor. Sigorta şirketleri beklediğini bulamayınca sistemden çıkışların azaltılması için hemen açıklama üstüne açıklamalarda bulundu, rapor üstüne raporlar yayınladı. Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) yayınladığı bir raporda sigorta şirketlerinin beklentilerini "Otomatik katılım sisteminde cayma oranlarının

düşürülmesine yönelik tedbirler alınmalıdır" diyerek açıkça ifade etti.

Sigorta şirketlerinin bu isteği anında karşılık buldu ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın hazırladığı Yeni Ekonomi Politikası'nda (YEP) yer aldı. YEP'te aynen şunlar yazıyor: "Çalışanların işverenleri aracılığıyla bireysel emeklilik sistemine otomatik olarak katılması uygulaması yeniden yapılandırılarak daha sürdürülebilir hale getirilecek." Tabii burada 3 yıl zorunluluk detayına yer verilmemiş. Ancak sistemin tüm detayları haber kanallarına, gazetelere, köşe yazarlarına çoktan servis edilmiş durumda. Onlar da işçiyi emekçiyi soyup soğana çevirecek bu sistemi allayıp pullamaya çalışıyor.

BES'in gerçeği: İşçiyeye değil, şirketlere kaynak

"Tasaruf" ve "ikinci emeklilik" yalanıyla güzellemeye çalış-

tıkları zorunlu BES, aslında tam bir soygun sistemi. Buna göre patronlar her ay çalışanlarının ücretlerinden belirli bir miktar para keserek (en az %3) sigorta şirketlerine yatırıyor. Zaten açıklık sınırının altında bir ücretle bir ayını geçirmeye çalışan işçilerden bir de bu kesintinin yapılması soygundan başka bir şey değildir.

Zorunlu BES'i güzellemek için öne çıkarılan bir diğer konu ise %25 devlet katkısı. Fakat devletin göstermelik katkısını hak edebilmek için 10 yıl sistemde kalma ve 56 yaşını doldurmuş olma zorunluluğu var. Diyelim ki sigorta şirketinin oluşturduğu fona bir işçiden her ay 100 lira kesilerek aktarılıyor. Bunun için devlet de 25 lira fona yatırıyor. Fakat o para işçi için tamamen hayali bir para. Çünkü istediğinde çekip kullanamıyor. Eğer işçi 3. yılın sonunda BES'ten çıkarsa devletin koymuş olduğu katkının sadece %15'ini hak edebiliyor.

Yani devletin 25 lira dediği katkı sadece 3,75 lira olmuş oluyor. 6. yılın sonunda çıkarsa %35'ini, yani 8,75 lirayı hak edebiliyor. 10 yılı doldurduğunda ise %60'ını, yani 15 lirayı hak edebiliyor. Tamamını hak edebilmesi için 56 yaşına kadar beklemek durumunda.

Geleceğimiz için zorunlu BES'i durduralım!

Bireysel emekliliği zorunlu hale getirmek istemelerinin iki amacı var. Birincisi kısa vadede krize kaynak yaratmak. Ama bu kaynak emekçinin cebine gelir getirsin diye değil, tam tersine emekçinin cebinden çıkıp sigorta şirketlerini, bankaları beslesin diye. Krizin acı faturasını "tasar-

ruf" yalanıyla işçiyeye emekçiyeye ödetme peşindeler. İkincisi ise uzun vadede adım adım kamusal emeklilik sistemini tasfiye ederek sosyal güvenlik kurumunu özelleştirmek. Yani bireysel emeklilik emekçi halkın hem cebini hem de geleceğini soyma planıdır. Bu planı ancak örgütlü ve birlikte mücadele ederek bertaraf edebiliriz. Krizin bedelini bize ödetmelerine izin vermeyelim, zorunlu BES'e karşı mücadeleyi yükseltelim.

Yılmaz Tan

Kriz ve Umut

Cumhurbaşkanı Erdoğan "kriz miriz yok, bunlar hep manipülasyon" diyor, Türkiye ekonomisinin sürüklendiği krizi dış güçlerin oyunu olarak değerlendiriyor. Elbette doğru değil. Bir dizi olgusal kanıtı başvurmadan sadece bu iddianın sağlamasını yapmak üzere yakın geçmişteki iki gelişmeye değinip geçelim. Biri geçtiğimiz aylarda önce kendisinin sonra damadının Londra'ya giderek uluslararası finans yöneticileriyle pazarlık yapması, diğeri "yeni ekonomi programı" adı altında uygulanacak kemer sıkma politikalarının kamu denetimini Sayıştay'ı ve TBMM'yi es geçerek bir özel Amerikan danışmanlık şirketi olan McKinsey'e teslim etmesi. Hangi dış güçler, hangi "faiz lobisi", kimin manipülasyonu?

Buna karşılık muhalefette yer alan çeşitli partiler ve sol kesimler ise krizin sorumluluğunu bir "rant ekonomisi" inşa etmiş olan AKP hükümeti ve Erdoğan'a yüklüyorlar; tek adam rejiminin ekonomi politikalarının bu krize yol açtığını ileri sürüyorlar. Kılıçdaroğlu "tüm sorunlarımızın kaynağı demokrasinin olmayışı, demokrasi yoksa dolar düşmez" diyor; HDP eş başkanı Temelli TÜSİAD ziyaretinde "Türkiye demokrasisi sorununu aşabilirse, diğer bütün sorunların çözümü için de önemli bir adım atılabilecektir" diyor, Türkiye'nin önde gelen aydınları ise tüm sorunlar için "çözüm yolu demokrasi" diyorlar. Adeta bir sihirli değnek işlevi gören demokrasi kavramı ile yaşadığımız krize yaklaşmak kanımızca havanda su dövmekle eş anlamlıdır. Zira bu yaklaşım doğru olmayan iki varsayıma dayanmaktadır. Birincisi mevcut krizden AKP/Erdoğan'ın yanlış ekonomi politikalarının sorumlu olduğu ve ikincisi krize karşı mücadelenin içinde ilerici, demokratik burjuva kesimlerinin de yer alacağı "demokrasi güçleri" ile verilebileceği.

İki varsayım da yanlıştır. Türkiye kapitalizminin en azından 40 yıldır "70 cente muhtaç" hale geldiği kronik bir dış ticaret açığı sorunu var. AKP'den önce de 1994, 1998, 2001 krizlerinin arkasında da aynı yapısal sorun vardı. Doğrudur, AKP döneminde bu açık çok daha fazla arttı ve bunda AKP/Erdoğan'ın politik tercihlerinin rolü ve sorumluluğu elbette var. Ancak asıl sorun sermaye birikimi ve teknoloji düzeyi bakımından gelişkin olmayan Türkiye burjuvazisinin, dünya sömürü pastasından daha fazla pay almak için uluslararası burjuvazi ile daha fazla iş tutmak istemesinin yarattığı çelişkilerden kaynaklanıyor. Söz konusu çelişkiler solda da yaygın kabul gördüğü gibi, Türkiye burjuvazisinin ve onun temsilcilerinin kapitalizmin kurallarını çarpıtmalarına değil, harfiyen uygulamalarına rağmen ortaya çıkıyor. Tam da bu nedenle pi-

yasalara hep daha fazla sömürü vaat eden yeni bir "hikaye" sunma derdine düşüyorlar.

İkinci varsayım ise Türkiye'de ancak "demokratik" bir düzen kurulduktan sonra emekçilerin özgürce örgütlenebilecekleri ve sosyal haklarına kavuşacakları; bu nedenle "halk güçlerinin" yanı sıra içerde ilerici ve "demokrat" burjuva çevreleriyle, dışarda ise AB ile yapılacak ittifakların çözümde kilit rol oynayacağı umuduna yaslanıyor. AB'ye demokratlık atfedilenin, uzağa değil, dönüp AB'nin krizdeki Yunanistan'a nasıl davrandığına bakmaları yeter. Burada ilginç ironiye de değinmeden geçmeyelim: AKP hükümeti "dış güçleri" krizden sorumlu tutuyor, çözüm için gidiyor dış güçlerle masaya oturuyor; bunu eleştiren sol muhalif kesimler krizin çözümünde "demokrat" dış güçlerden medet umuyor. İroninin böylesi.

İçerde güven duyulan toplumsal güç olarak "demokrat" TÜSİAD burjuvazisi ise dün olduğu gibi bugün de, hele kriz koşullarında, Erdoğan'la gerilimler yaşıyor olsa da, tek adama dayalı, baskıcı bir rejimden yanadırlar. Türkiye burjuvazisinin önde gelen temsilcilerinden birkaç hatırlatma yapalım. TOBB başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun "Ekonomiye bir MGK lazım" (*Referans*, 26.09.2006), Erdoğan Demirören'in "isterse Mao gelsin ama tek parti iktidar olsun" (*Milliyet*, 26.05.2007) ve eski TÜSİAD başkanı Tuncay Özilhan'ın "dünyanın ekonomik ve siyasi güç dengelerinin yeniden oluştuğu, adeta tektonik değişimlerin yaşandığı bu çağda, değişimin hızına ayak uydurabilmek için ülkelerin hızlı ve etkin karar alması gerekiyor. Değişime uyum sağlamak ve değişimin geniş kitleleri etkileyen sonuçlarıyla başa çıkmak için birçok ülkede, güçlü liderler dönemine girildiğini görüyoruz" (*Hürriyet*, 18.01.2018). Bu sözler başka ne anlam ifade eder?

Türkiye solu artık emperyalizmden ve Türkiye burjuvazisinin o veya bu kesiminden "demokratik kapitalizm" beklentisini geride bırakmalı. Soyut bir demokrasi talebi ile yetinmenin en önemli politik sonucu, krizin faturasını öncelikle emekçilere çıkarmak için her türlü çabayı gösteren ve AKP hükümetiyle de bu konuda tam bir uyum içinde olan patronlar ile bir çıkar ortaklığı, bir uzlaşma olabileceği umudunu besleyerek, emekçilerin mücadele kapasitesini zayıflatmak olacaktır. Önümüzde tek gerçekçi çözüm şudur: "karşı mahalleye" gitmek. AKP'nin etkisi altındaki emekçilerin sorunlarına somut taleplerle yaklaşmak, bunun için fabrikalara, AVM'lere, plazalara gitmek, nerede bir patron saldırısı söz konusu ise orada örgütlenmek. Umudu işçi sınıfının kendisinde aramalı, başka yerde değil!

Türkiye'de kanayan yara: işçi sağlığı ve iş güvenliği

İşçi sağlığı ve iş güvenliği (İSİG) konusu ülkemizde hâlâ çok yakıcı bir sorun. Türkiye dünyada en çok "iş cinayeti" yaşanan ülkeler arasında yer alıyor. Her yıl binlerce işçiyi iş cinayetlerine kurban veriyoruz. Yüz binlercesi ise iş kazası geçiriyor ve meslek hastalıklarına yakalanıyor. Ve ne acıdır ki işe bağlı yaşanan bu ölümler, sakatlanmalar ve hastalıklar **tamamen önlenbilir**. Bu derece kötü karnesi olan bir ülkenin en önemli işinin bu sorunla mücadele etmek olması gerekmez mi?

Kesin rakamları devletin kurumları bilmiyor!

Devletin kurumları her yıl kaç işçinin iş cinayetine kurban gittiğini, kaç iş kazası yaşandığını ve kaç işçinin meslek hastalığına yakalandığını tam olarak bilmiyor! Meslek hastalığı ve özellikle mesleki kanserlere ilişkin herhangi bir veri dahi yok. Oysa 2017 yılı içinde en az 2006 işçi iş cinayetine kurban gitmiştir. On binlerce kişinin meslek hastalığına bağlı öldüğü ve yüz binlercesinin meslek hastalığına yakalandığı tahmin edilmektedir.

Çalışma şartları kötüye gittikçe, ölümler artıyor!

İş kazaları ve iş cinayetleri patronların yalnızca İSİG için harcama yapmaması nedeniyle gerçek-

leşmiyor. Bir o kadar önemli olan diğer etmen, iş yerindeki çalışma koşullarının daha fazla kâr uğruna hiçbir kural tanımadan düzenlenmesi. OHAL öncesinde kötü durumda olan çalışma koşulları, OHAL sonrasında çok daha kötü bir noktaya geldi.

İşçilere zorla uzun mesai yaptırma, çok yoğun çalıştırma, izinlerini gasp etme, her an işten atma tehdidi, düşük maaş verme, iş kazası olmaması için alınması gereken önlemleri almama ve koruyucu ekipmanları temin etme gibi uygulamaların sonucunda OHAL döneminde iş cinayetleri %10 artış gösterdi. Zaten iş cinayetlerinde dünyada çok kötü bir noktada olan Türkiye, böylece ilk sıralardaki yerini perçinlemiş oldu!

İşçinin en temel hak talebine, devlet şiddeti!

3. Havalimanı inşaatı yapıldığı günden beridir iş kazalarının ve cinayetlerinin kol gezdiği bir şantiyeydi. Tahmin edilen sayı yüzlerce olmasına rağmen, işçiler her gün gözleriyle gördükleri cinayetleri anlattıkları ve şantiyeden ambulans sesi eksik olmadığı halde devletin açıkladığı rakama göre 27 işçi, iş cinayetine kurban gitmiş durumda. İş kazası sayısı resmi olarak açıklanmasa da tahmini olarak on binlerle ifade ediliyor.

Bu gidişata dur demek isteyen

3. Havalimanı işçileri geçtiğimiz ay tahtakurusu olmayan yatakhane ve yenebilecek yemek sunulması, maaşların ödenmesi, iş cinayeti yaşanmaması için önlem alınması, işçi kıyafeti verilmesi gibi gayet insani ve meşru talepleri için eylem yaptı. Bu taleplerin karşılığını copla darp edilerek, göz altına alınarak ve bir kısmı da tutuklanarak almış oldu.

Devletin bu tutumu sürpriz değil. Çünkü Erdoğan'ın OHAL'in işçilere karşı kullanıldığını, grevlere izin verilmediğini ve patronlar rahat etsin diye ilan edildiğini tekrar tekrar söylemesi, TOBB başkanının "iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı, KOBİ'lerimize büyük yükler getiriyordu, bunları kaldırttık" demesi devletin işçilere nasıl baktığını çok iyi özetliyordu.

İşçilerin kaderi, işçilerin elinde olmalı!

İşçilerin öncelikle kendi iş yerlerinde, iş akışının ne şekilde, nasıl, hangi yoğunlukta düzenlenmesi gerektiğine dair söz sahibi olması, yaptırım gücüne kavuşması gerekir. Bu da yalnızca tek bir iş yerinde değil, her iş yerinde ayakları yere sağlam basan örgütlenme deneyimleri yaratarak adım adım kazanılacak haklar sayesinde olacaktır. Bir iş yerinde kazanılacak mevzi, tüm işçi sınıfının hanesine yazılacaktır.

Tahran'dan Soçi'ye İdlib anlaşması

İdlib 17 Eylül'de Rusya, İran ve Türkiye'nin Soçi'de vardığı anlaşma ile savaşın eşliğinden döndü. Anlaşmanın detayları konusunda hâlâ tam bir netlik yok. Ancak net olan tek bir şey var o da tarafların zaman kazanmış olması. Anlaşma İdlib'deki silahlı gruplarla Suriye ordusu ve müttefikleri arasında Rusya ve Türkiye'nin öncülüğünde bir tampon bölge oluşturulmasını öngörüyor. 15-20 km. kadar derinlikteki bir alanın, ağır silahlardan ve tarafların terörist olarak gördüğü örgütlerden arındırılması planlanıyor. HTŞ (El Kaide ile bağlantısını reddeden ama tüm taraflarca El Kaide'nin uzantısı bir terörist grup olarak tanımlanan çatı örgütü) ve Hurras El Din (El Kaide'ye bağlılığını sürdüren grup) tasfiye edilmesi planlanan örgütlerin başında geliyor.

Türkiye'nin finanse edip yönlendirdiği ÖSO grupları ile Ahrar-Üş Şam gibi örgütlerin anlaşmaya uyması ve zaman içinde Türkiye'nin garantörlüğünde siyasi sürece entegrasyonu planlanıyor. Bazı örgütler buldukları pozisyonları terk ederek tampon bölge dışına çıkıyor. Birçok örgütten ise çelişik açıklamalar geliyor. Tampon bölgeden tamamen mi çekilecekler, silahlarını mı bırakacaklar sadece ağır silahlarını mı verecekler tam olarak belli değil. Henüz sürecin nasıl işleyeceği de bilinmiyor.

İstihbarat operasyonları devrede

İstihbarat örgütlerinin son derece aktif olarak çalıştığı bir ikna çabası söz konusu. Bu iknanın sadece konuşarak mümkün olmadığı açık. İkna çabasının tehdit ve teşvikin çeşitli kombinasyonları ile desteklendiğini düşünebiliriz. Anlaşma gereği silah bırakmak örgütler açısından ciddi bir güvenlik zaafı demek. Ancak belli ki anlaşmaya yanaşmamanın da pek güvenli olmadığını göstermek için her yol kullanılıyor. Son 4 ayda İdlib'te

suikast sonucu öldürülen çete liderlerinin sayısının 300'ü geçtiği belirtiliyor.

Çok yönlü ikna sürecine belirli bir zaman tanındığı görülüyor. Ancak bir aşamada ne kadar sonuç alınıp alınmadığına bağlı olarak silahların konuşduğu kritik bir evreye tekrar gelinecektir. Soçi anlaşması İdlib'teki çözüm ihalesini Türkiye üzerine bırakmış görünüyor. Yani bir süre sonra silah bırakmayan ve pozisyonlarını terk etmeyen HTŞ, HD ve benzeri gruplarla TSK'nın doğrudan karşı karşıya gelmesi söz konusu olabilir. Muhtemelen bu çatışma TSK'nın, taşeron kullanılarak başa çıkamayacağı kadar sert olacaktır.

Tahran'da canlı yayın diplomasisinin anlamı

Soçi'den önce üç ülkenin liderleri Tahran'da buluştu. Zirvenin canlı yayınlanması bir ilk olarak diplomasi tarihine geçti. Üstelik canlı yayında İdlib'de ateşkes ilan edilmesi konusunda Erdoğan ve Putin arasında son derece gergin anlar da yaşanmıştı. Türkiye canlı yayından haberdar olmadığını söylese de sonuçtan memnundu. Tabii ki buna inanmak güç. Son derece hassas konuların konuşulduğu bir toplantının, (taraflar arasında gizli diplomasiyi reddeden sosyalist bir işçi devleti yoksa!) canlı yayınlanmasından daha garip olan bir tarafın bundan haberdar olmadığını söylemesidir. Akla yatkın olan tüm bunların planlanmış olmasıdır. Erdoğan ve Putin arasındaki gerilimli atışmanın özellikle yapıldığı bile söylenebilir. Çünkü İdlib'deki anlaşma çabasının merkezinde Türkiye'nin bölgedeki örgütler üzerindeki nüfuzunu kullanabilmesi vardır. Türkiye'nin masadaki resmi sıfatı bile "muhalefetin garantörü"dür. Süreç içinde Türkiye'nin Rusya ve İran'la fazla içli dışlı olması bu örgütler nezdinde Türkiye'ye güveni ciddi şekilde sarsmıştır. Eğer Erdoğan

canlı yayında Putin'le atışmasa, hatta Putin tarafından teröristleri himaye etmek imasıyla eleştirilmese silahlı örgütlerin kuşkuları artardı. Sonrasında dönüp bu örgütlere silah bırakma çağrısı yapmasının etkisi de son derece zayıf olurdu.

Soçi'de kim kazandı? Trump, Türkiye'yi neden övdü?

Soçi'de henüz bir kazananın olmadığını söyleyebiliriz. Hiç kimsenin istemediği ve hazır olmadığı kapsamlı bir silahlı çatışmadan dönülmesi dar anlamda anlaşmanın başarı hanesine yazılabilir. Ancak Türkiye'nin Rusya ve İran'la birlikte bağımsız ve çözücü bir eksen oluşturduğunu iddia eden ve bunun bir başarı olduğunu söyleyen yorumlar doğru değil. Her şeyden önce Türkiye'nin NATO üyesi sıfatıyla fiilen ABD'yi de sürece dâhil etmiş olduğunu görmezden gelemez. Bu Rusya ve İran açısından da kabul görmektedir. Rusya ve İran, örgütler üzerinde nüfuzu ve ABD ile bir tür diyalog köprüsü oluşturma kabiliyeti olmayan bir Türkiye ile muhatap olmayı asla tercih etmezdi. Türkiye'nin Suriye'de emperyalist Batı siyasetinden koparak Rusya ve İran'a yaklaştığını düşünen hem iktidar hem de muhalefet saflarındaki değerlendirmeler yanıltıcıdır. Soçi sürecinde Çavuşoğlu her adımı öncelikle ABD Dışişlerine, daha sonra Fransız ve Alman mevkidaşlarına bildirmiştir. Eğer ABD donanmasının, Fransız ve İngiliz müttefikleriyle Doğu Akdeniz'de yaptığı yağmak ve Suriye'yi vurma tehdidi olmasaydı Rusya ve İran kolay kolay bu anlaşmayı kabul etmezdi. Zaten ABD Başkanı Trump da, New York'ta yapılan Birleşmiş Milletler toplantısında İdlib mutabakatı için Türkiye'nin rolünden övgüyle bahsetmiştir. Türkiye'nin Soçi masasında oynadığı rol genel hatlarıyla Amerikan çıkarlarıyla uyumlu olmuştur.

Levent Dölek

Alman emperyalizmi ve Erdoğan

Erdoğan, özellikle ABD ile ilişkilerin gerilmesi ve bunun ekonomik krizi de hızlandırması dolayısıyla bir çıkış bulmak amacıyla Almanya ziyaretini çok önemsiyordu. Hiçbir zaman anti-emperyalist bir tutum ve politikaya sahip olmayan Erdoğan, ABD'den umduğunu bulamayınca bir başka emperyalist odak olan AB'ye yüzünü döndü. İktidara yakın çevreler, Türkiye ve Rusya yakınlaşmasına Almanya'nın da katılması halinde çok güçlü bir eksenin oluşacağını sanıyorlar. Bunu da Amerikan karşıtı bir politika olarak sunuyorlar. Aldanıyorlar ya da düpedüz halkı aldatıyorlar.

Almanya, enerji maliyetlerini azaltmak için Rusya'dan Baltık Denizi rotasıyla doğalgaz almak istiyor. ABD ise buna karşı. ABD, Almanya'nın askeri harcamalarını arttırmasını ve NATO içinde daha fazla rol almasını istiyor. Almanya da bundan hoşnut değil. Trump'ın İran'la nükleer anlaşmayı bozması ve Alman şirketleri için bu pazarı riskli hale getirmesi de, ticaret savaşları da Almanya'nın tadını kaçırın gelişmeler. Hepsi önemli gelişmeler ve emperyalist sistemin çürümemesinden çıkan kokulardır.

Yine de bu sebeplerden Almanya'nın emperyalist kaptan kopup Rusya ile müttefik olması, Rusya ve Türkiye ile alternatif bir eksen oluşturmayı istemesi beklenemez. Çünkü Almanya, NATO ve onun içindeki hâkim güç olan ABD ordusunun verdiği güvenceyle neredeyse tüm Doğu Avrupa'yı Rus etkisinden sıyrıp ekonomik boyunduruğu altına almıştır. Ukrayna'da Rusya'ya karşı faşistler eliyle bir vekâlet savaşı yürütmektedir. Bugün Almanya'nın ABD ile aynı emperyalist kaptan olmaktan elde ettiği kazançlar onunla yaşadığı çelişkilerden çok daha belirleyicidir. ABD ile ters düşebilir ama ondan kopması çok zordur. Nihayet ABD'nin Almanya'da 21 askeri üssü ve 35 bin askeri bulunduğunu da unutmayalım.

Ayrıca Almanya'nın Türkiye üzerinde hakimiyet kurmak için Türkiye ile birlikte ABD'ye karşı konum almasına hiçbir gerek yok. Türkiye'nin AB aday üyeliği siyasi, Gümrük Birliği ekonomik, NATO ise askeri zincirlerle Türkiye'yi Alman emperyalizmine kuvvetli bağlarla bağlıyor. Tüm bu unsurlar Alman şirketlerinin Türkiye'de ucuz emeği sömürerek kârlarını ülkelerine götürmelerinin de birer garantisini oluşturuyor. Gerçekleri görecektir. Eğer Erdoğan, Almanya'ya bir pakt kurmaya, ABD'ye karşı bir eksen oluşturmaya değil apaçık para istemeye gitmiştir. Orada bizim her daim utanç duyacağımız ama kendilerinin yüzleri kızarmadan söyledikleri deyimle "Kayseri pazarlığı" yapmaya çalışmışlardır. Bu pazarlıktaki en önemli

kozlarından biri AB kapılarının uzak tuttukları mültecilerdir. Erdoğan mülteci kozunun gücünü de sınırını da bilmektedir. Avrupa'nın medeni barbarları, vatanlarını yangın yerine çevirdikleri Suriyelileri kendi ülkelere almamak için her şeyi yapar. Tabii mümkünse Erdoğan'ı çok övüp az para vererek bu işi halletmeyi tercih ederler. Ancak şu da bir gerçek ki Erdoğan mülteci kartını oynadığında Almanya ve genel olarak AB emperyalizmi, Türkiye üzerindeki emperyalist zincirleri iyice sıkacak ve bunun bedelini ödeyecek enstrümanlara sahiptir. Özellikle de Türkiye ekonomik krizle boğuşurken.

Almanya para konusunda alacaklı olduğu Türkiye ekonomisinin ölmemesinden ama sürünmesinden yanadır. Türkiye ekonomisi batmamalıdır ki emperyalistlere faizi ile borçlarını ödeyebilsin. Bunun için Alman emperyalistleri tüm dünyanın emperyalist para babaları ile aynı politikayı izlemektedir. Türkiye'nin kaynaklarını halkın ihtiyaçlarına, eğitime, sağlığa değil faiz ödemelerine ayırmasını istiyorlar. Emperyalist şirketler için ucuz emek cenneti talep ediyorlar.

Erdoğan, tüccar olduğu için gayet iyi bilir ki ticarete duygulara yer yoktur. Her ne kadar Almanya Cumhurbaşkanı'nın yanında "burayı muhabbet sofrası olarak görüyorum" demişse de o da kurtlar sofrasında oturduğunu bilmektedir. Bu yüzden Erdoğan, Almanya'da para talep ederken, damat Berat Albayrak, Bakanlık bünyesindeki Maliyet ve Dönüşüm Ofisi için Amerikan şirketi McKinsey ile anlaşmalarını duyurdu. Safdil Avrasyacılar, Alman, Rus, Türk eksenini hayal ededursun Erdoğan iktidarı Amerikan şirketine denetim yetkisi vererek Alman (ve diğer emperyalist ülkelerin) para babalarını tavlama çalışmaktadır. Erdoğan'ın OHAL'i kaldırdık, reform yoluna girdik türünden sözlerinin Almanlar nezdinde hiçbir ciddi karşılığı olmaz. Borç verenler icraat görmek isterler ve McKinsey hiç de fena bir başlangıç sayılmaz.

Şunu görmeliyiz ki emperyalist dünya ile normalleşme ve bütünleşme politikasında masada sadece Suriyeliler mülteciler yoktur. Emperyalistlerden yardım dilenmenin karşılığında haklarımız ve geleceğimiz rehin verilmektedir. Alman muhipliğini anti-Amerikancılık sosuna batırıp Türk milliyetçiliği ile ambalajlayarak sunanlara inanmayın! Son gelişmeler de bir kez daha gösteriyor ki emekçi halkın ekonomik krizden çıkış için vereceği mücadele, sermayeye karşı olduğu kadar istibdad ve ABD/AB (Alman) emperyalizmine karşı da verilmek zorundadır.

İŞÇİNİN E

Orta vadeli saldırı paketinde kıdem tazminatının kaldırılması ve esneklik var!

Berat Albayrak tarafından açıklanan Orta Vadeli Program (OVP), allanıp pullanmış, itina ile ambalajlanmış bir sınıf saldırısı paketidir. Pakette açıklanan ekonomik öngörüler ciddi bir daralmanın yaşanacağını gösteriyor ve genel olarak halka kemer sıkma vaat ediyor.

Orta Vadeli Program'da çok somut olarak bazı maddeler var. Bunlar hem yerli hem de uluslararası sermayenin uzun süredir istediği düzenlemeleri içeriyor. Bunların başında kıdem tazminatının kaldırılması ve esneklik geliyor.

Esneklik yarım çalışma ödeneğinin etkin kullanımı adı altın-

da gündeme getiriliyor. Bunun tercümesi kriz dönemlerindeki ücretsiz izin dayatmasının yaygınlaştırılması ve yarı zamanlı/esnek çalışma modellerinin yasal dayanağının kuvvetlendirilmesidir. Bugün ancak fazla mesai yaparak geçimini sağlayabilen işçiler için esneklik açıklanmaktadır.

Kamu çalışanları için de açığa esnek çalışmanın getirileceği söyleniyor. İşçi sınıfının bir parçası olan kamu emekçileri için performans uygulamaları eşliğinde dayatılacak olan esnek çalışma, parça başı sistemin kamuya yayılması anlamına gelecek. Bu

sadece kamu emekçilerinin haklarının tırpanlanması sonucunu doğurmayacak aynı zamanda kamu hizmetlerinin niteliği de düşecek. Yani tüm işçi sınıfı kaybedecek.

Büyüme ve istihdam başlığı altında kıdem tazminatı reformunun gerçekleştirileceği belirtiliyor. Daha önce reform adı altında gündeme getirilen paketlerden kıdem tazminatının kaldırılması ve onun yerine bir fon oluşturulmasının hedeflendiğini biliyoruz. Patronlar işçi çıkartma maliyetlerinden kurtulmak için bunu öteden beri talep ediyor. Ayrıca kıdem tazminatlarının yarı yarıya

azaltılmasını da istiyorlar.

Pakette sosyal tarafların mutabakatından bahsediliyor. Ancak biz iktidarın böyle durumlarda mutabakattan anladığının, işçinin patronun taleplerine boyun eğdirilmesi olduğunu biliyoruz. Sonuçta toplu sözleşmeler de bir mutabakat öngörür. İktidar grev yasaklarıyla bu mutabakattan ne anladığını göstermiştir. Yine asgari ücret belirlenirken de masanın bir ucuna sendikalar

oturmaktadır. Ancak masadan son sözü iktidarın söylemesiyle, patronların çıkarına dokunmadan ve her seferinde açlık sınırının altındaki rakamlarla kalkılır.

İşçi sınıfının en son kazanımlarından biri olan kıdem tazminatı tehdit altındadır. Yerli ve yabancı sermayeye esnek ve kurlsuz bir sömürü cenneti vaat edilmektedir. İşçi sınıfı haklarını mutabakatla değil mücadele ile savunmak zorundadır.

Kriz var, manipülasyonu yapan ise iktidar

Orta Vadeli Program'da yapılan öngörülerin gerçekçi olup olmadığına dair tartışmalar yapıldı. Örneğin önümüzdeki yıl için OECD yüzde 0,5 oranında bir büyüme öngörürken OVP'de bu oran yüzde 2,3 olarak belirtildi. İktidarın rakamları daha yüksek olsa da içerikte değişen bir şey yok. Yıllık nüfus artış hızı yüzde 1,3 olan, potansiyel büyüme oranı yüzde 4'ün üzerinde olan Türkiye'de bu rakamlar her halükârda bir daralmaya yani krize işaret ediyor. Dolar bazındaki rakamlar ise OVP'de bile negatif olarak öngörülmüş durumda.

Erdoğan, "kriz yok hepsi manipülasyon" diye söyleyedsün, kendi programları 2018 ve 2019 yıllarında açıkça kriz yaşanaca-

ğını gösteriyor. Esas manipülasyon ise programın kendisinde var. Ekonomik krizi yansıtan resesyona/küçülmeye "dengeleme" diyerek manipülasyona başlıyorlar. İstihdam başlığında sunulan rakamlardan ise milyonlarca kişinin yedek işsizler ordusuna ekleneceğini görüyoruz. İşsizlik rakamları 2018'de yüzde 11,3 olacak ve bir sonraki yıl hız kesmeden 12,1 seviyesine çıkması öngörülmüyor. 2020'de de 11,9 ile yine yüksek işsizliğin süreceği öngörülmüyor. İşsizliğin tek hanelere düşmesi ise ufukta bile yok! Ama el çabukluğu marifet OVP'de milyonlarca işsizden değil 2 milyon yeni istihdam yaratılacağından bahsediliyor. Ne zaman? 2021'de! Her yıl 1 milyona

yakın insan 15 yaş üstü nüfusa ekleniyor ama siz üç yıl sonra 2 milyon yeni istihdamdan bahsediyorsunuz.

Güneş balçıkla sıvanmaz. Ama iktidarın rakamlara takla

attırarak ve laf cambazlığı ile kriz yok algısı yaratmaya çalıştığını görüyoruz. Ne var ki işten çıkarmalar hızlandı ve şimdi zaten emekçinin belini büken hayat pahalılığına işsizlik de ekleniyor.

Manipülasyonlarla, kriz yok algısı yaratmaya çalışan iktidar sadece günü kurtarmaya çalışıyor ancak tüm bunların milyonların öfkelerini arttırmaktan başka bir sonuç vermediğini görecekler.

Patronlardan ahlaksız teklif: "İşçi maaşları işsizlik fonundan ödensin"

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Sözer, kriz dolayısıyla "zora giren firmaların ödeyemediği işçi maaşının yarısını işveren, kalan yarısını da 6 ay süreyle İşsizlik Fonu ödemesi istiyoruz" dedi. Patron sözcüsü Sözer'in önerisi işçilerin ücretlerinden yapılan kesintilerle oluşturulan işsizlik fonuna patronların el koyması anlamına geliyor.

İşçilerin maaşlarını yine işçilerin birikimleriyle ödeme önerisi patron arsızlığının geldiği had saf-

hayı gösteriyor. Tabii ki bu öneriyi yapan patronlar abanın altından sopayı göstermeyi ihmal etmiyor. Zaten işçi çıkartacağız diyen Sözer, "Ben bugün o işçileri işten çıkarsam hepsine fondan zaten işsizlik maaşı verilecek. İnsanlar işsiz kalacağı gibi bu işin fona bir maliyeti olacak. Onun yerine insanlar işinde kalsın, çalışılan sürenin maaşını patron, işçinin izinde olduğu dönemin maaşını da fon ödetsin."

Sanki işçi çıkartma Allah'ın emri! İşçi çıkartmazlarsa şirket-

lerin batacağını ima ediyorlar. Nerden bilelim? Açın defterleri! Gerçekten battığınız için mi yoksa kasalarınızda dolar ve avroları bozmak istemediğiniz için mi işçi çıkarttığınızı görelim. "Ticari sır" perdesinin arkasına gizlenip işçi sınıfının ekmeğinden zorla kısılarak oluşturulan fona göz dikiyorlar.

İşçi çıkartmak krizin doğal sonucu değil patronların kârlarından vazgeçmemek için faturayı işçi sınıfına kesmesinin bir yöntemidir.

Kısa çalışma ödeneğinin hayata geçirilmesini öneren patronlar kriz bahanesiyle (Erdoğan'dan korktuğu için beyefendiler ekonomik darboğaz demeyi tercih ediyor!) esnek çalışmanın kapısını sonuna

kadar açmak istiyorlar. İşçinin iş güvencesine saldırıp kârlarını güvence altına almaya çalışıyorlar. Esnek çalışmayla fiilen işçilerin ücretini asgari ücretin dahi altına çekmeye çalışıyorlar.

KONOMİSİ

Konkordato: Hırsızlığın yeni kılıfı

Son dönemde sıkça duyduğumuz "konkordato" batık durumdaki şirketlerin mahkemeler aracılığıyla borçlarını yeniden yapılandırması anlamına geliyor. Konkordato ilan eden şirketler mahkemenin atadığı bir komiser gözetiminde borçlarının yarısını ödeyip geri kalanını taksitlendirmek üzere alacaklılarıyla anlaşmaya gidiyor.

Son dönemde resmen konkordato ilan eden şirketlerin sayısı 3 bini geçti ve rakamın yıl sonuna kadar 6-7 bin seviyelerine ulaşması bekleniyor. Batık şirketler ilk önce işçileri mağdur ediyor. Bankalar

ipotek edilmiş varlıklar üzerinden alacaklarını tahsile girişirken işçilerin ödenmeyen ücretlerine ve tazminatlarına sıra gelmiyor.

Yıl başında konkordato ilan eden Makro Market'te, Migros şirketin 17 mağazasını devraldı ama işçilerin ücret ve tazminat alacaklarını ödemeyi reddediyor. Yeşil Kundura'nın bağlı olduğu holdinge ait Yeşil Yapı da konkordato ilan ettikten sonra yaklaşık 600 işçiyi 6 aylık ücret ve diğer haklarını gasp ederek ortada bıraktı. Kocaeli Belediyesi'nin altyapı ihalelerini alan Atınak Mühendislik de konkordato ilan edip 300 işçinin ücretlerinin üzerine yatan şirketler arasında.

İşçi alacakları yasa dışı imtiyazlı olacak statüsünde. Ancak konkordato anlaşmasına yazılmadığı takdirde bu statü ortadan kalkıyor. Sendikasızsız işyerlerinde işçiler süreci takip edemedikleri için mağdur oluyor. Son bir yılda konkordato ilan eden şirkette çalışmak kaydıyla işçiler 3 aylık ücretlerini SGK aracılığı ile ücret garanti fonundan alabiliyor. Ancak genellikle patronlar çok daha uzun süredir ödeme yapmadığı için mağduriyet giderilmiyor.

İşçilerin alacakları ile şirketin banka borçları asla aynı kefeye konamaz. Çünkü şirketler adı üstünde bankalardan borç almıştır. Banka verdiği borcun geri ödenmeme riskini üstlenmiş ve faiz oranlarına yansıtmıştır. Ancak işçiler için durum farklıdır. İşçilerin patrona verdiği bir borç yoktur. İşçiler çalışmış, alın teri dökmüş ve yaptıkları üretim anında patronun mülkü olmuş, satılmış, kâr olarak şirketin kasasına girmiştir. Dolayısıyla işçinin ücretini ödememek düpedüz hırsızlıktır. Gaspıtır!

Emekleri çalınan ve gasp edilen işçiler bir de bankaların eline düşmektedir. Alacaklı olan işçi olduğu halde bankaların hazine uğrayan yine işçidir. Yeşil Yapı işçileri, gasp edilen haklarını ararken "Devlet

nerede?" yazan bir pankart açarak haklı bir soru sormaktadır. Devlet, şirketlerin ve bankaların yanındadır. Devlet, patron devleti olduğunu göstermektedir. Oysa olması gereken iflas eden şirketlerin derhal işçi denetiminde kamulaştırılması, işçilerin tüm alacaklarının ödenerek üretime devam etmesidir.

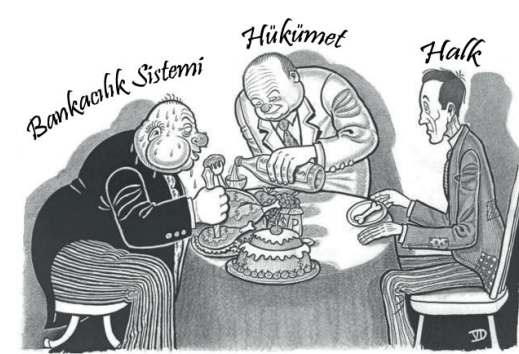
Modern tefeciler "kötü banka" istiyor

Ekonominin en güçlü yanının bankalar olduğu söylene de gerçek öyle değil. Geçtiğimiz yılbaşından itibaren uluslararası derecelendirme kuruluşları sürekli olarak bankaların notunu düşürüyor. 185 milyar dolar civarında döviz kredisi vermiş olan bankalar kur artışı dolayısıyla, dolarla borçlanmış ama Türk Lirası geliri olan şirketlerden bu kredileri tahsil edemiyor. Bankalar şirketlerin kredi taksitlerini küçültmek ve vadeye yaymak isteyen talepleri ile karşı karşıya. Bu da bankacılık sisteminin riskinin artmasına neden oluyor. Riskler arttığında dış dünyadan finansman bulmak da zor-

laşıyor ve maliyetler artıyor. Çok övülen ve güçlü olduğu söylenen bankacılık sistemi bir anda çöküş riski ile karşı karşıya kalıyor.

Yıl sonuna kadar 6 milyar dolar dış finansman bulması gereken bankalar içinde son olarak Akbank 980 milyon dolar tutarında sendikasyon kredisini (uluslararası bankalardan alınan kredi) alabilmek için akla karayı seçti. Akbank'ın yüksek maliyetlere katlanarak borçlanması diğer bankalar için bir umut ışığı olsa da bunun sadece günü kurtarmaya yarayacağını herkes farkında.

Bankaların riskleri ciddi oranda devlet tarafından paylaşılmış

durumda. Bankalar devleti arkalarına alarak Kredi Garanti Fonu ile bol keseden kredi dağıtıp yüksek kârlar elde ettiler. KGF Risk Bakıyesi Eylül ayı itibarıyla 220 milyar lira seviyesine ulaşmış durumda ve bankacılık sektörünün tüketici ve bireysel krediler hariç toplamının yüzde 10'unu kapsıyor. Ancak bankalar için bu da yetmiyor. Son olarak İş Bankası CEO'su Adnan Bali ağzındaki baklayı çıkardı ve

"kötü banka fikri mümkündür" dedi. Kötü Banka terimi bankaların çöp haline gelmiş tahsil edilemeyen kredilerini satın alan özel bir banka kurulmasını ifade eder. Daha önce ABD'de, İrlanda'da ve ekonomik kriz yaşayan başka ülkelerde bu tür uygulamalar görülmüştür. Burada "zehirli" olarak tanımlanan tahsil edilmesi zor ya da imkansız varlıkları bir havuzda toplamak o havuzdan çekilecek para ile de bankaların kurtarılması amaçlanmaktadır.

Peki bu havuzun suyu nerden gelecek? Tabii ki "kötü banka"nın daha önceki örneklerde olduğu gibi devlet tarafından finanse edilmesi bekleniyor. Devlet de ban-

kaların kurtarılmasının maliyetini halka yükleyecek. Mali disiplin, yapısal reformlar ve bilim um kemere sıkma politikalarıyla halktan alıp modern tefecilere vermenin bir yoludur "kötü banka"... Ahlaksız teklife bakar mısınız? Zaten kendisi borç batağında olan ve kıt kanaat geçinmeye çalışan emekçi halk bir de patronların borçlarını üstlenecek!

Onlar kötü bankaya yol yapıyor, işçi sınıfının yolu ise bankaların işçi denetiminde kamulaştırılmasından geçiyor. Çünkü işçi sınıfı için tek iyi banka, devlet mülkiyeti temelinde toplumsal ihtiyaçları için planlananın parçası olan, işçi denetimindeki bankadır. Faiz ya da kâr payı adı altında halkı sömüren ve kâr ekonomisine kan pompalayan bankaların hepsi kötüdür, modern tefecidir!

Düyun-u Umumiye'den McKinsey'e

New York'ta Türkiye-ABD İş Konseyi'nin konferansında konuşan Berat Albayrak, bakanlık bünyesinde yeni kurulan Maliyet ve Dönüşüm Ofisi için McKinsey ile çalışmaya karar verdiklerini açıkladı. Yanlış duymadınız Türkiye Cumhuriyeti'nin Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı bir ofis resmen bir Amerikan şirketiyle çalışma kararı aldı. Söz konusu ofis kamuda tasarruf yapmayı ve harcamaların kısılmasını amaçlıyor. Bu süreç Amerikan şirketi McKinsey denetiminde sürdürülecek.

Yürütmenin denetlenmesi açısından TBMM tümüyle işlevsizleştirilirken, Sayıştay'ın yetkileri kısıtlanırken kamu idaresinin maliyet dönüşümü bir Amerikan şirketinin denetimine bırakılmış durumda. McKinsey daha çok şirketlerle birlikte çalışıyor ve

şirketlerin maliyetlerini azaltmak için projeler oluşturuyor. Bu projeler her zaman işçi sayısının azaltılması, mevcut çalışanların daha yoğun çalıştırılması ve sosyal hakların tıpanlanması ile sonuçlanıyor. McKinsey şirketlere bu projeleri daha fazla kâr elde etmeleri için hazırlıyor.

Peki devletteki dönüşüm ile bu şirketin ilişkisi nedir? McKinsey, uluslararası finans merkezlerinin çıkarları doğrultusunda devletteki maliyet dönüşümünü denetleyecek. McKinsey'in varlığı uluslararası tefecilerin verdikleri borçları faizi ile alabilmesinin bir garantisi işlevini görecek. Neyin maliyet neyin gereklilik olduğuna uluslararası tefeciler adına bu şirket karar verecek. Böylece dış borç anapara ve faiz ödemeleri dururken devletin başka yerlere harcama yapmayacağına dair

emperyalizme güvence verilmiş olacak.

McKinsey'le yapılan anlaşmanın mantığı bir Düyun-u Umumiye mantığıdır. II. Abdülhamid istibdadı döneminde kurulan Düyun-u Umumiye, Osmanlı'ya borç veren emperyalistlere kamu maliyesini denetleme hakkı veri-

yordu. Borç batağındaki Osmanlı bu şekilde topladığı vergi üzerinde dahi tasarruf hakkı olmayan bir yarı-sömürgeye dönüştü. Emperyalistler verdikleri borçlara karşılık Düyun-u Umumi aracılığıyla devlet gelirlerine el koydular. Böylece Osmanlı devleti mali ve siyasi boyunduruk altına alındı.

Krizin faturasını patronlara ödetmek için!

Krizde büyük şirketlerin ve bankaların kurtarılmasına hayır! Şirketlerin değil halkın borçları silinsin! Temel ihtiyaçlar için harcanmış kredi kartı borçları silinsin!

Müteahhitlerin kurtarılmasına hayır! Ne müteahhidin ne bankaların! Evler oturanların! Konut kredisi alan ama bunu ödeyemeyenlerin evleri kamulaştırılsın ve kullanım hakkı öncelikli olarak içinde oturan aileye verilsin! İnşaat sektörünün vurgun için ürettiği, kimsenin oturmadığı satılmayan konutlar, işçi sınıfına sağlıklı barınma koşulları sağlamak üzere kamulaştırılsın!

(DİP Merkez Komitesi'nin Orta Yol Yok! başlıklı bildirisinden)

Sungur Savran

Che Guevara Birleşmiş Milletler'de

Sirk sona erdi. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 2018 yılı toplantısı, her yıl olduğu gibi, Eylül ayı içinde dünyanın dört bir yanından devlet ve hükümet başkanlarının katılımıyla güya dünyanın sorunlarını tartıştı. Birleşmiş Milletler (BM), emperyalistlerin kontrolünde bir kuruluştur. Ama Genel Kurul daha da kötüdür: Bir sirk. Bütün dünyanın hâkim sınıflarının temsilcileri gelip konuşurlar. Kimi böbürlenir (Trump), kimi şikâyet eder (Filistin halkının asalağı Abbas), kimi emperyalizmi över (bazı Afrika ve Latin Amerika liderleri). Boş salonlara neden hitap ederler, Türkiye'nin bu yıl tam da ekonomik kriz içinde yaptığı gibi neden koskoca heyetlerin Genel Kurul'a katılması için o kadar para harcanır, anlaşmaz. Genel Kurul, geçmişte ne fiyakalı kararlar almıştır, ama hepsi farelerin eleştirisine terk edilmiştir.

Bu sonbahar döneminde Boliviya'nın lideri, Bolivarcı hareketin önemli isimlerinden Evo Morales (onun da "sosyalist" olup olmadığını bize sormayın, Chavez'cilere sorun) Trump'ı eleştirdiği için pek bir övüldü. Ne demiş? ABD "çoktaraflılığı ciddiye almıyor, Paris anlaşmasından çekildi" demiş. Başka? "Uluslararası Ceza Mahkemesi'ni hedef alıyor" demiş. Başka "BM İnsan Hakları Konseyi'nden çekilmekle insan haklarını önemsemediğini gösterdi" demiş. BM kurumlarına, "uluslararası toplum"un yaptırımlarına bu ne inanç!

İnsan BM'de geçmişte neler konuşulduğunu bilse bunları ciddiye almadan bir durup düşünürdü. Devrimci Küba, 1964 yılında Che Guevara'yı BM'ye yollamış, Che de Genel Kurul'a hitap etmişti. Bu konuşmayı internette izleyen, burjuva milliyetçisi Morales'in konuşmasının övülmesi karşısında muhtemelen hicap duyar. İngilizce anlayan her okuyucumuza YouTube'ta bulunan "Che Guevara speech at UN 1964 English subtitles" isimli videoya bir göz atmasını, ama o sansürlü olduğu için görüntü bakımından zayıf politik bakımdan daha güçlü olan "Che Guevara speech at the United Nations 1964" adlı videoyu da izlemesini kuvvetle tavsiye ederiz.

Bir kere o ne itibar! Che parkasıyla, asker kıyafeti ve postallarıyla kürsüye çıktığında yarım dakika alkış. "Fidel Castro yoldaş"tan bahsedince bir başka alkış patlaması. Konuşması başka birkaç defa alkışlarla kesiliyor. Bir defasın-

da uzun uzun "bravo" sesleri. Konuşmanın sonunda ise 45 saniye boyunca dinmeyen bir gök gürültüsü!

Bu büyük ilgi elbette "Yanki"ye kafa tutan onurlu ada devletinin önderlerinedir. Ama aynı zamanda konuşmanın içeriğine. Bugün birçok devlet başkanının Genel Kurul'u "ağlama duvarı" haline getirme, kendi sorunlarının çözülmesi için dilekçe verme yeri olarak kabul eden yaklaşımlarına karşı olarak Che, bütün sömürülenlerin ve ezilenlerin sorunlarına değiniyor.

Portekiz sömürgeleri Angola, Mozambik ve Gine Bissau'ya sadece özgürlük talep etmiyor, o ülkelerin gerilla hareketlerine ("teröristlerine") yardım edeceklerini ilan ediyor. Ustahlık biçimde bir uluslararası foruma, Kahire Konferansı'na referans yapıyor! Ayrıca Portekiz sömürgeciliğinin baş destekçisi apartheid rejimine yükleniyor.

Kongo'da bağımsızlığı engelleme çabalarını BM'nin "insani" denen faaliyetlerinin arkasına gizleyen emperyalistlere "çakallar!" diye hücum ediyor, o ülkenin sömürgecilik karşıtı kahramanı Patrice Lumumba'nın katledilmesini kınıyor.

Latin Amerika'daki gerilla hareketlerini ("teröristleri") savunuyor, ABD'nin bu ülkelerdeki kontrgerilla faaliyetine çatıyor.

ABD'nin dünya halklarını ve kendi halkının önemli bir bölümünü, en başta da siyahileri ve Latino'ları sömürdüğü ve ezdiğini haykırıyor. ABD temsilcilerinin önünde söylenen bu söz delegelerce 15 saniye boyunca alkışlanıyor!

Bütün bunlardan daha önemlisi, BM'ye ikiyüzlü karakterini veren sözde burjuva haklarının balonunu söndüren iki çıkışı. Savaş konusunda boş konuşmanın diyor, ne zaman savaş sorunu da biter. Pasifistler alkışlamazdı!

Ama en ilginç şu: Biz, diyor, Küba'nın silahlarını kimseye denetletmeyiz. Silahlanmanın sınırlanması konusu ancak herkes **karşılıklı olarak** yükümlülük altına girerse tartışılabilir. Bugün İran'ın ve Kuzey Kore'nin nükleer silah geliştirme hakkını savunamayan sözde anti-emperyalistlere ithaf edilir!

Sonra konuşmasını Küba devriminin "Patria o muerte!" haykırışıyla bitiriyor. Muazzam bir alkış. Che hep başkalarının vatani için çarpıştı, bunlardan birinde 51 yıl önce bir Ekim ayında öldü! Onun vatani rüy-i zemindil!

Balkanlardan anti-emperyalist bir ses yükseliyor

Makedonya ve Yunanistan hükümetleri, 25 yıldır iki ülke arasındaki ilişkiyi olumsuz yönde etkileyen isim tartışmasını çözeceğini iddia ettikleri bir antlaşmayı geçtiğimiz Haziran ayında imzalamışlardı. Bu antlaşmanın iki halkın kardeşliğini gerçek anlamda pekiştirecek bir ruha sahip olmadığı açıktı. Batı emperyalizminin NATO ve AB gibi kurumları, yine emperyalizmin çıkarları doğrultusunda bu meseleyi artık rafa kaldırmak gerektiğini düşündüler ve iki ülkeyi bir antlaşma yapmaya ittiler. Makedonya hükümeti, antlaşmayı 30 Eylül'de referandumla götürürken meselenin Makedonya'nın AB'ye ve NATO'ya girmesi ile açıkça ilişkili olduğunu gizleme gereği duymadı. Fakat bu "danışma referandumu", seçmenlerin sadece üçte birinin katılımı sonucunda iptal edildi. Yani, Makedonya burjuvazisi halka emperyalizmi oylattı ve kaybetti. Dahası, görünen o ki Makedonya başbakanı Zoran Zaev, Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan da oldu. Zira hükümeti parlamentodan güvenoyu alamazsa bir de erken seçime gidilecek.

Referandum öncesinde 15 Eylül Cumartesi günü Makedonya'nın Doyan şehrinde Balkanların farklı ülkelerinden sosyalist partiler, devrimci örgütler bir araya geldi. Levitsa'nın ev sahipliğinde yapılan toplantıya Yunanistan'dan DİP'in kardeş partisi EEK'in yanı sıra NAR, OKDE, SEK, DEA, Türkiye'den DİP ve EMEP, Sırbistan'dan Marks21 katıldı. Toplantının sonunda Levitsa ve Makedonya halkıyla dayanışma amacıyla imzalanan bildiriye aşağıda okuyucularımız için yayınlıyoruz.

18 Haziran'da, Makedonya ve Yunanistan hükümetleri iki ülke arasındaki ilişkileri 25 yılı aşkın süredir etkileyen isim tartışmasına çözüm olarak sundukları bir antlaşmayı imzaladılar. Bu antlaşmanın, iki taraf için de ulusal sorunu çözmek ve iki etnisite arasındaki dostluğu geliştirmek yönünde gerçek bir niyetin sonucu olmadığı, Batı emperyalizminin kurumlarınca, özellikle de NATO ve AB tarafından dayatılmış bir hamle olduğu şüphe götürmez. Bunun başlıca kanıtı, Makedonya hükümetinin isim meselesinin çözümünü Makedonya'nın AB'ye (ve NATO'ya) girişiyile ilişkilendirdiği bir referandum düzenlemeye karar vermesidir.

Makedonya'nın NATO'ya girmesi, günümüzde dünya barışına yönelik tartışmasız en büyük tehdit olan bu askeri ittifakın Balkanlarda yayılması yönünde ileri bir adım olacak ve bu ittifakın üyesi olmayan bölge ülkeleri üzerinde de (Bosna-Hersek ve Sırbistan) ittifaka katılmaları yönünde daha büyük bir baskı oluşacak. Bu da bölgenin daha da istikrarsızlaşmasına yol açar. NATO'nun genişlemesi, bölgedeki temel rakibi olan Rusya'ya

kuşatma ve enerji ağlarını kontrol etme şeklindeki daha geniş jeopolitik stratejisinin bir parçası olarak gerçekleşmekte. Bir hedef de Balkan devletlerini mültecilere karşı bir duvar olarak kullanmaktır.

NATO, amaçlarına ulaşabilmek için yerel milliyetçilikleri kışkırtmasının ve etnik gerilimleri körüklemesinin yanı sıra, bölgede askeri varlığının olduğu ülkelerde işçi ve halk hareketlerini bastırmakta da kilit bir faktör olduğunu gösterdi.

İsim antlaşmasına dönecek olursak, biz bunun ulusal sorunu çözebilecek bir yöntem olmadığını belirtiyoruz. Bilakis, antlaşma Makedonya halkının kendi ülkesinin adını koyma hakkını sınırlandırarak kendi kaderini tayin hakkının inkârına dayanmakta ve Yunanistan'daki Makedonyalı azınlığı yok saymakta, böylece Yunan milliyetçiliğinin eline oynamakta ve bölgedeki etnik çatışmaların daha kötü bir hal alması tehdidini yaratmakta. Bu anlamda, Makedonya hâkim sınıfının bu antlaşmayı halkına dayatmasına sert biçimde direnilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Biz, imzacı örgütler olarak, Makedonya halkıyla ve bu halkın çı-

karlarını NATO'nun yayılması ve hükümetin buna boyun eğmesine karşı temsil eden siyasi güç olarak Levitsa partisiyle dayanışma duygularımızı iletiyoruz. Bu mücadelenin önemi ne kadar vurgulansa azdır. Makedonya'da anti-emperyalist güçlerin kazanacağı bir zafer, Batı emperyalizminin stratejisi için önemli bir gerileme olacak, emperyalist gulyabanının Balkanlar'daki sınırları yeniden çizmek için yaptığı savaş planlarını engelleyecek ve tüm dünyaya esin ve özgüven yayan şok dalgaları yollayacaktır.

İlhamımızı bölgemizin ortak mücadelelerinden ve devrimci geçmişinden alarak haykırıyoruz:

*Emperyalizme ölüm,
Kahrölsun şovenizm,
Halka hürriyet!
NATO'yu Balkanlardan kovalım!*

Sol (Levitsa)-Makedonya
DEA- Yunanistan
DİP-Türkiye
EEK-Yunanistan
EMEP-Türkiye
Marks21-Sırbistan
NAR-Yunanistan
OKDE-Yunanistan
SEK- Yunanistan

Japonya'da uluslararası konferansta DİP'in mesajı

İkinci Dünya Savaşı'nın hemen ertesinde kurulan Japon Öğrencilerinin Özerk Birlikleri (Zengakuren) ve Japonya Devrimci Komünist Ligi (JRCL) tarafından düzenlenen 56. Uluslararası Savaş Karşıtı Toplantı 5 Ağustos 2018 tarihinde Japonya'da Tokyo ve yanı sıra altı farklı kentte paralel oturumlarla gerçekleştirildi. Tokyo'daki etkinliğe 1200 dolayında kişi katılırken, diğer altı kentteki etkinliklerde de yüzlerce kişi yer aldı. Etkinliğe Türkiye'den Devrimci İşçi Partisi ve Yunanistan'daki kardeş partimiz EEK de birer mesaj yolladı. Japonca'ya çevrilerek etkinliğin tüm paralel oturumlarında okunan, ayrıca JRCL'nin yayın organında da yayınlanan bu mesajı aşağıda okuyucularımızla paylaşıyoruz.

Devrimci İşçi Partisi'nin Mesajı

56. Uluslararası Savaş Karşıtı Toplantı'yı selamlıyor ve tüm katılımcılarına başarılar diliyoruz. Ayrıca, bu etkinliğin düzenleyicilerine de mesaj göndermemiz doğrultusunda davette buldukları için teşekkür etmek isteriz. Bu önemli konu üzerindeki tartışmalara katılmak için kongreye katılmayı gerçekten çok isterdik. Ama birçok sebepten dolayı katılmıyoruz. ABD emperyalizmi tarafından Hiroşima ve Nagasaki halklarına karşı gerçekleştirilen büyük katliamın 73. yıldönümünde, mağdurları büyük saygı ve tevazu ile anıyor ve gelecekte dünyanın herhangi bir yerinde böylesine bir barbarlığın tekrarına sebep olabilecek olan tüm güçlere karşı mücadele etme kararlılığımızı yinelemek istiyoruz.

Türkiye'de baskısını arttıran bir rejim ile karşı karşıyayız. Tayyip Erdoğan, bir seçim daha kazandı ve Nisan 2017'de oylanmış olan yeni başkanlık sistemi başkana muazzam yetkiler sağladığı ve meclisin gücünü zayıflattığı için, bu zafer ülke için bir dönüm noktası olarak görünüyor. İçeride, Erdoğan işçi sınıfının açık bir düşmanı durumunda. Diğer bir yandan, dış siyaseti derin çelişkiler barındırmakta. 15 Temmuz 2016 başarısız darbe girişiminden sonra Rusya'yla yakınlaşırken ABD emperyalizmini darbenin arkasındaki ana aktör olan Gü-

len hareketine olan desteğinden ötürü suçluyor gibiydi. Ama tam tersine halen Türkiye ve ABD emperyalizmi arasındaki ittifakı sürdürmeye hevesli. Örneğin; Amerika'nın İncirlik Üssü hâlâ faal ve Türkiye hâlâ bir NATO üyesi.

Ortadoğu halkları adına büyük bir trajediye tanık olmaktadır. Esad rejiminin vahşi cezasını ve (Arap devrimlerinin bir devamı olan) Suriye devriminin mezhepçi çeteler tarafından gasp edilmesini takiben çıkan iç savaş, Suriye nüfusunun çoğunu mülteci haline getirdi. Ayrıca yüz binlerce insan hayatını kaybetti. Gazze acımasız bir abluka altında. Yemen'de, emperyalizm destekli Suud önderliğindeki koalisyon Husilere saldırıyor ve ülkeyi Suudilerle, Siyonistlerle ve emperyalistlerle bir saf tutmayan her bir politik güçten temizlemeye çalışıyor.

Süregelen şiddet ve muhtemel yeni yükselişler, ABD ve Avrupa emperyalistlerinin Ortadoğu'nun kaynakları üzerindeki kontrollerini kuvvetlendirmek için duydukları arzunun sonucu, ama belki daha önemlisi, bunların her ikisi de ABD ve Avrupa sermayesi için yeni verimli piyasalar oluşturan Rusya ve Çin'i kuşatmayı hedefleyen daha geniş bir emperyalist stratejinin bir parçası. Bu kuşatma Güney Çin Denizi'nde olduğu gibi, Doğu Avrupa, Balkanlar, Kafkasya ve Orta Asya'da da kolayca görülebilir.

DİP her ne kadar Rusya, Çin

ve İran rejimlerine herhangi bir siyasi destek vermese ve onlara karşı devrimci mücadeleleri desteklese de, emperyalist güçlerin bu ülkelerle gireceği muhtemel savaşlarda yenilgiye uğraması için mücadele etmekte. Çünkü DİP, ABD ve AB emperyalizmini dünya proletaryasının çıkarlarının karşısındaki en büyük tehdit olarak görür.

Nükleer silahlar hiç şüphe yok ki dünya halklarının belasıdır. Yine de nükleer silahsızlanma dünyada tamamıyla gerçekleştirilmedikçe, kendini emperyalizmin tehdidi karşısında bulan ülkelerin, kendi nükleer silahlarını üretme ve/veya yenileme haklarını destekliyoruz. Bir işçi devletinin son kalıntısı halinde Kuzey Kore, ABD askeri birliklerinin Güney Kore topraklarındaki 40-45 bin kişilik ve Japonya'daki benzer sayıda varlığı karşısında kendisini tehdit altında hissetmekte. Bu şartlar altında Kuzey Kore'nin nükleer silahlarını yok etmesini istemek doğru olmaz. Kim Jong-un'a bir güven beslemiyoruz. Ülkesini emperyalist kapitalist sisteme entegre etmek için manevra yapıyor bile olabilir. Ama ABD emperyalizmi ile olan çatışmasında Kuzey Kore'nin yanındayiz. İran konusundaysa, İsrail'i Ortadoğu'nun tek nükleer gücü olarak bırakmak gibi açık bir strateji mevcut.

Sonuçta, emperyalist ülkelerin nükleer silahlara sahip olduğu gerçeğini göz önünde bulundurarak; Çin, Rusya, Kuzey

Kore ve İran'ın nükleer silahlardan arındırılmasına karşıyız.

Ama en önemlisi, konu ile ilgili ana strateji ve ilgili taktikler, demokratik merkez yetç bir dünya partisinde, yani Enternasyonal'deki tartışmaların bir sonucu olmalıdır. Münferit

girişimler ve kampanyalar tabii ki değerlidir, ancak bizi nükleer savaş ve barbarlığa gün be gün götüren emperyalist-kapitalist güçlere karşı mücadele etmek için dünya partimizi derhal kurmalıyız!

Dayanışmayla!

Gençlik mücadelesi

Emperyalizme ve istibdada karşı Che olmalı!

Ernesto Che Guevara'nın Ekim 1967'de, CIA destekli Bolivya ordusu tarafından, yargılanmadan infaz edilerek öldürülmesinin üzerinden 51 yıl geçti. Che sadece yaşamı boyunca değil, öldükten sonra da bütün dünyadaki devrimcilere ilham kaynağı oldu. Bizler de Che'nin hayatından çıkardığımız dersler ile onun devrimci mirasını sahipleniyoruz.

1951 yılında, henüz 3 yıllık tıp öğrencisi olan Che, arkadaşı Alberto Granado ile çıktığı motosiklet seyahati süresince Latin Amerika halkının içinde bulunduğu açlık ve sefalet koşullarını yakından tecrübe etti. Aynı tarihlerde tanıştığı Marksist fikirler ise Che'nin devrimci hayatının temelini oluşturdu. 1953 yılında üniversiteden mezun olan Che Guevara, artık bir doktordu. Ancak doktorluk, Che için hiçbir zaman kazanç kapısı olmadı. Hekimlik her zaman onun devrimci yaşa-

mının bir parçasıydı. Diplomasını alırmaz Venezuela'da bir cüzam kolonisinde çalışmak üzere ülkesinden ayrılan Che'nin yolu, önderlik ettiği devrimin toprakları olan Küba'ya bir şekilde vardı. Batista rejimine ve emperyalizme karşı elde silah çarpışan Che, Küba devriminin önderlerinden birisi oldu. Doktor Che ile beraber Küba halkı en güçlü ilacı, devrim ilacını içti. Batista'yı devirdi, iktidarı aldı.

O'nun devrimci mirası yalnızca elde silah emperyalizme karşı savaşmak değildir. Che'nin en büyük devrimci mirası, bir an olsun elinden bırakmadığı enternasyonalizm bayrağıdır. Che, muzaffer bir devrimin en önemli önderlerinden biri olarak devrimin kazanımlarından yararlanıp bir bürokrata dönüşmeyi asla düşünmemiştir. Tersine, Küba'da iktidarı ele aldıktan sonra devrimi diğer coğrafyalara yaymak üzere

ülkeyi terketmiştir. Bu mücadelesinin temelinde Che'nin sosyalizmin tek ülkede yalıtılmış olarak inşa edilemeyeceğini bilmesi yatıyordu. Sovyetler birliği ve Çin bürokrasisine karşı eleştirilerinin temelinde, işte bu enternasyonalist bilinç vardı. O bilinç Che'yi devrim için önce Kongo'ya, oradan Bolivya'ya götürdü.

O'nun mirası yalnızca Latin Amerika'da değil, dünyanın pek çok yerinde ve elbette Türkiye topraklarında da kök salmıştır. Che'nin gerilla savaşı stratejisi 68 gençlik hareketinin ilham kaynağı idi. Öyle ki "bir iki üç daha fazla Vietnam" diyerek Che'nin yolundan yürüyen devrimci gençler, Vietnam işkencecisi Robert Komer'in arabasını ODTÜ'de ters çevirip ateşe verdiler. TİP'in reformist politikalarından gittikçe uzaklaşan Türkiye 68 gençliği devrimci bir strateji bulmaya çalışıyor ve kendisine önder olarak

döneme damgasını vuran devrimci Che Guevara'yı kabul ediyordu. Che'nin mirası, kendisinden binlerce kilometre uzakta, Türkiye tarihine mal olmuş gençlik önderlerini ortaya çıkardı. Deniz Gezmişlerin, Mahir Çayanların, İbrahim Kaypakayaların devrimci karakterlerinin temelinde Che'nin bıraktığı miras mevcuttur. Devrim için yaşamak, emperyalizm ile uzlaşmamak, Che'den

ve 68 hareketinden bize kalan en büyük mirastır.

DİP'li Öğrenciler olarak bu mirası sahipleniyoruz. Devrimcinin görevi devrim yapmaktır diyen Che Guevara'nın izinde, devrimi zafere taşımak için çalışıyoruz. Emperyalizmin ve kapitalizmin sultası altında sömürülmeyi reddediyor, geleceğimiz için Che Guevara'nın azmi ile mücadele ediyoruz!

Üniversiteler patron kabinesinin parçası olmayacak

Merhaba arkadaşlar. Ben, Eskişehir Anadolu Üniversitesinde okuyan bir öğrenciyim. Bu yaz Erdoğan'ın yaptığı atamaya rektörümüzü değiştirdi. Yeni rektörümüz kim mi? Şafak Ertan Çomaklı. Kendisi 2007 yılında dolandırıcılık suçundan 2 yıl 1 ay hapis cezası aldı. Ancak ceza zamanışımına uğradı. Koza İpek Holding'e kayyım atanması sürecinde bilirkişi raporunu da Çomaklı hazırladı. AKP'ye yakınlığı ile bilinen Şafak Ertan Çomaklı'nın; Erdoğan tarafından, aynı Türkiye gibi, üniversiteleri bir anonim şirket gibi yönetme ve kontrol altında tutma politikası çerçevesinde atandığı aşikâr. Kendisi de görevi devralmaz almaz yaptığı ilk konuşmada, "Bu göreve atanmamda iradelerini ve takdirlerini gösteren Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı sunuyorum" dedi. Devamında ise şu cümleleri kurdu: "Bir de benim için en önemli olan prensibe de değinmek gerekirse devlete

ve millete ihanet edenlerle çalışmayacağımı belirtmek istiyorum. Her şeyi akademik ortamda birlikte yapabiliriz ama bu tarz kişilerle aynı havayı solumaktan mutlu olmadığımı belirtmeliyim."

Çomaklı'nın ilk hamlesi de daha okullar başlamadan yemekhane ücretlerine yaptığı %25'lik zam oldu. Son dönemlerde ekonomik krizle beraber gerçekleştirilen türlü zamlar (ulaşım, barınma, kağıt vb.) yetmezmiş gibi bir de yemekhane zamları bizleri daha da zor durumda bırakıyor. Anadolu Üniversitesi öğrencileri, bugüne kadar türlü eylemlerle haklarını savundular. Gerek yemekhane, yurt zamları gibi üniversitenin içindeki haksızlıklara; gerekse ülkedeki, şehirlerindeki haksızlıklara karşı seslerini çıkardılar. İşte tam da bu sebeplerle üniversiteyi kontrol altında tutma çabaları ve Şafak Ertan'ın rektör olarak atanması önemlidir.

Üniversitenin Yunus Emre Kampüsü'nün giriş kapısı önün-

de, her gün binlerce öğrencinin okula girmek için kullandığı yol ise tellerle çevrilip "Özel mülktür, girilmez" yazısı asılarak kapatıldı. Üniversitenin üst geçit yapmak için aldığı arsanın kullanım süresinin dolmasına rağmen üst geçit yapılmadı. Şu an arsa sahibi tarafından kapatılmış bulunuyor. Hâl böyle olunca, arabaların geçtiği yola inmek zorunda kalıyoruz. Zamların yanı sıra üniversite yolundaki fiziki tehlikelerle de boğuşuyoruz.

Ülkeyi anonim şirket gibi yöneten Erdoğan, üniversiteleri de yönettiği kabinenin bir parçası olarak görüyor. Öğrencinin eğitim gördüğü, emekçiye ekmeç kapısı olan üniversiteler istibdad yönetiminin her istediklerinde rektör görünümü patronlara peşkeş çekeceği kurumlar değildir. Biz öğrenciler emekçilerle birlikte üniversitemizi savunmaya devam edeceğiz.

Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nden bir öğrenci

Üniversitelerde yemekhane sorunlarına karşı çözüm bizim elimizde!

Üniversiteler her yıl olduğu gibi bu yıl da kapılarını zamlarla açtı. Birçok üniversitede yemekhane ücretlerine büyük oranda zam yapıldı. Beslenme ihtiyaçlarını zor karşılayan öğrenciler bu durum karşısında daha da zor duruma düştü. Tabii sadece yemekhane ücretleri artmadı. Okul yönetimleri masrafları kısmak için çalışan sayısını sınırlı tutuyor, imkânı olsa bile daha az turnike açıyor, daha kalitesiz ürünler kullanıp porsiyon küçültüyor. Tüm bunlar hem sonu gelmez yemekhane sıralarına hem de besleyici olmayan kötü menülerin çıkmasına sebep oluyor.

İTÜ'de öğrenciler Vadi yurtlarının yemekhanesinin kapatılmasının ardından forum düzenleyerek bir araya geldiler. Kısa zaman içerisinde okul yönetimi yemekhanenin tekrar açılacağını duyurdu. Boğaziçi'nde öğrenciler fahiş zamlara karşı forum, basın açıklaması ve yürüyüş düzenledi. Sosyal medya üzerinden kampanyalar düzenleniyor, öğrenciler çö-

züm yolları arıyor.

Günde 3 öğün, haftada 7 gün, nitelikli ve ücretsiz beslenme talebini büyütme başka yol yok! Beslenme bizim en temel hakkımızdır. Bu hak devlet ve üniversite tarafından karşılanmalıdır. Bununla birlikte ücretsiz beslenme, ücretsiz eğitimden ayrı düşünülemez. Öğrencinin temel ihtiyaçları, ücretsiz eğitimin ayrılmaz parçasıdır! Enflasyon, döviz kuru artışı ile yemekhane ücretlerinin belirlenmesi kabul edilemez, bu hakkımız piyasanın insafına terk edilemez. Beslenmemizi garanti altına almanın tek yolu bunun temel bir hak olduğunu, ücretsiz ve nitelikli bir şekilde karşılanması gerektiğini kabul ettirmektir. Tabii bunu kabul ettirmek de tüm üniversitelerde öğrenci gençliğin bir araya gelmesinden ve bu haklı talebi büyütüp mücadele etmesinden geçiyor. O yüzden tüm öğrencilere çağırımızdır: Gelin birlik olalım, ücretsiz ve nitelikli beslenme hakkımızı söke söke alalım!

Dünya kazan devrim kepçe

Chemnitz ve Köthen:

Almanya'da katliam provası

Almanya'nın tarihi adı "Karl Marx Şehri" olan Chemnitz şehri ve Köthen isimli bir başka şehir Eylül ayında iki hafta boyunca faşistlerin gövde gösterileri ile sarsıldı. Chemnitz'de Küba kökenli olan bir Alman vatandaşının Iraklı mülteciler tarafından öldürüldüğü söylentisi ve Köthen'de kalp krizinden öldüğü söylense de bir Almanın ölümünün Afgan mültecilerin üstüne kalması Almanya'yı yeni bir iklime sokmuş bulunuyor. Almanya'nın üzerinde faşizmin hayaleti dolaşiyor!

Tarihin ironisi şu ki, Alman faşistleri ayaklanma provası yapmak için "Küba kökenli", yani göçmen birinin öldürülmesini bahane ederek Almanya'yı esir aldılar. Önce Pazar daha sonra Pazartesi günü Chemnitz'de önce 3000, daha sonra 5000 civarında faşist, mülteci düşmanı, neo-nazi, proto-faşist Almanya için Alternatif (AdF) partisi destekçisi ve pro-Chemnitz isimli aşırı sağ örgütün taraftarları şehirde yürüdü. Bu klasik anlamda linç olarak adlandırılacak eylemlerin eşlik ettiği bir yürüyüştü. Yürürken mülteci avladılar, gazetecilere sal-

dırdılar, anti-faşistleri ve ırkçılık karşıtlarını hedef gözettiler. Kelimenin saf anlamıyla pogrom, yani katliam provası gerçekleştirildi.

Bu olayın üstüne Köthen şehrinde kalp krizinden öldüğü söylenen bir Alman için hem sosyal patlama niteliğinde kendiliğinden denebilecek hem de örgütlü bir başka yürüyüş gerçekleşti. Olaylar iki hafta önce başlamış olsa da Almanya durulmuş değil ve felaketlere gebe. Hem Chemnitz'de hem Köthen'de ortaya çıkan görüntü tabandan yükselen paramiliter bir terörün ayak sesleridir. Chemnitz'de "mülteci ve anti-fa-

şist avı" olarak karşımıza çıkan durum Köthen'de dile gelmiştir: Köthen'de açık açık "Nasyonal sosyalizm! Şimdi! Şimdi! Şimdi!" parolası yürüyüşe hâkim olmakla kalmamış, yapılan konuşmalarda solcuların yakılması dile getirilmiştir. Anti-faşistlerin yakılmasının konuşulmaya başlandığı bir aşamada "Hitler selamı" verdiği için üç-beş kişinin polis tarafından gözaltına alınıp bırakılmasının çok da bir değeri yoktur. Ciddi kalabalıkların gururla Hitler selamı vermeye başladığı bir aşamada hayat ve politika yeni bir aşamaya ulaşmış demektir.

2006'dan bu yana Almanya'da aşama aşama önce "bayrak yurtseverliği" daha sonra mülteci ve Müslüman düşmanlığı, en nihayetinde de çıplak faşizm yükselişe geçti. 2006'da Almanya'da gerçekleşen Dünya Kupası'nda Almanlar hem futbolda başarılı oldu hem de "bayrak yurtseverliği" adı altında şovenizmi yeniden saygın bir konuma yükseltmeyi başardılar. 2008 yılı da Üçüncü Büyük Depresyon'un ve ardından gelen Avro krizinin kırılma noktasıdır. Bayrak milliyetçiliği ve ekonomik kriz iç içe geçti. Diyalektik oyunun işte!

Karl Marx Şehri olarak anılan Chemnitz'de Karl Marx heykelinin önünde çekilen 5 bin faşistin fotoğrafı komünizmle faşizmin, Marx'la kapitalizmin, enternasyonalizm ile milliyetçiliğin bitmeyen hesaplaşmasının fotoğrafıdır.

Avusturya'da proto-faşist Özgürlük Partisi'nin (FPÖ) hükümet ortağı olmasından sonra Almanya'da faşistler Avusturya deneyimini örnek göstermişlerdi. Trump, Le Pen, Brexit'in ötesinde, birçok küçük deneyim ve İtalya'daki zafer, Avusturya'daki deneyim ve Macaristan'daki Orban iktidarı ile birlikte düşününce faşistler birbirlerinden hem hızla öğreniyorlar hem de birlikte farklı milletlerden faşistlerin kardeşliğini örgütüyorlar: Komünizme ve enternasyonalizme karşı!

Bu yüzden Chemnitz'de Karl Marx heykeli önündeki faşistlerin fotoğrafı tarihi bir öneme sahiptir!

Faşist barbarlık İsveç'te de yükselişte

9 Eylül'de İsveç'te gerçekleştirilen seçimlerde Avrupa'da yükselen bir eğilimin yeni bir görüntüsü ortaya çıktı. Avrupa'da faşizmin yükselişinden İsveç de azade kalamadı. İsveç'in ön-faşist partisi İsveç Demokratları, oy patlaması yaparak en çok oy alan üçüncü parti konumuna yerleşti. Bu seçim sonucu partinin toplum içinde artan etkisine paralel olarak gerçekleşti. İsveç Demokratları 2000'lerin başından itibaren girdikleri her seçimde oylarını neredeyse ikiye katlayarak güçleniyorlardı. En son 2014 seçimlerinde %12 oy olan parti, bu son seçimde 1 milyonun üzerinde oy alarak, oy oranını yaklaşık %18'e çıkardı. Pek çok ankette partinin birinci sırada yer alması tehlikenin büyüklüğü hakkında fikir veriyor.

Hükümeti güvenoyu alamadığı için sosyal demokrat partili başbakan istifa etmek zorunda kaldı. Hükümet kurma sırası şimdi merkez sağ koalisyonla geçmiş durumda. İsveç Demokratları'nın da Avusturya'da olduğu gibi hükümete dâhil edilip edilmeyeceğini göreceğiz.

Ancak her durumda partinin daha etkili ve daha görünür bir politika izleyeceği ortada. Dahası, zaten kökeni itibarıyla ırkçı Neonazi gruplarla bağı olan partinin sokakta kimi faşist çetelerle işbirliği yaptığına dair kuvvetli emareler var. Yaz boyunca, maskeli kişilerin organize bir şekilde yüzlerce otomobil kundaklaması "güvenlik, kanun ve nizam" kaygılarını arttırarak faşizmin elini kuvvetlendirdi. Daha önce partinin yerel teşkilatlarından Kuzeyli Direnişi adlı Nazi örgütüne para aktarıldığı ortaya çıkmıştı.

Kuzeyli Direnişi, Hitler'i yücelttiği yayınlarında verdiği kavganın kan dökülmesine sebep olacağını açık açık söyleyecek kadar pervasız bir örgüt. Daha önce ırkçılığa karşı gösterilere silahlı adamlarıyla saldıran faşist örgütün bir önceki parlamentoda İsveç Demokratları listesinden seçilen iki üyesi bulunuyordu. Kuzeyli Direnişi 2016 ve 2017 yıllarında göçmen kamplarına bombalı saldırılarda bulundu. İsveç dışına taşan örgüt Finlandiya'da da ırkçılık karşıtı eylemlere saldırılar

düzenledi. İsveç'te ortaya çıkan Kuzeyli Direnişi'nin Danimarka, Norveç, İzlanda ve Finlandiya'da da teşkilatlanmaya başlamış olması, konunun ne kadar Avrupa çapında cereyan ettiğini anlatmak için biçilmiş kaftan.

Faşizm ve ön-faşist hareketler kol kola büyüyor. İsveç Demokratları ve diğer ön-faşist partiler Avrupa Birliği'ne karşı emekçilerin haklı tepkisini kendileri için bir avantaja çevirirler, bunların göçmen karşıtı politikaları da Kuzeyli Direnişi gibi açık faşist örgütlerin meşrulaşmasına zemin hazırlıyor. Avrupa ve Amerika'da sol, işçi sınıfının çıkarlarını merkeze alan sosyalist bir politika izlemedikçe, kendi emperyalist burjuvazilerinin küreselleşme borazanlığını yaptıkça ve sokakta Nazi çetelerin karşısına dikilmekten kaçındıkça faşist tehdit bertaraf edilemez.

Her ülkeye bir Trump lazım!

Brezilya Ekim ayında başkanlık seçimine gidiyor. Seçimin en güçlü adayı Trump ile karşılaştırılabilecek özellikleri olan faşist eğilimli bir aday. Jair Bolsonaro işçi sınıfı düşmanı: Brezilya'nın, aralarında petrol şirketi Petrobras ya da uçak şirketi Embraer örnekler olduğu gibi son derecede güçlü olanları olan kamu işletmelerinin hapsini özelleştirmeyi vaat ediyor. Ekonomi danışmanı vaktiyle Şili'de diktatör Pinochet'in danışmanları gibi serbest piyasa tutkunu Chicago Üniversitesi'nden biri. Ezilen gruplara, özellikle kadınların ve eşcinsellerin haklarına bütünüyle karşı. En belirgin özelliği ise, Brezilya'nın 1964-85 arasındaki askeri diktatörlüğüne açık destek vermesi. Kongre'deki en önemli konuşmasında 500 işkence ve 40 ölüm vakasından sorumlu bir birliğin komutanını uzun uzun övüyor. Üslubu da hik demiş Trump'ın burnundan düşmüş! Aynı derecede provokatif, saldırgan, terbiyesiz, hakikatleri önemsemeyen bir söylem.

Bolsonaro'nun yükselişini olanaklı kılan, Brezilya'nın ana partilerinin yolsuzluğa batmış olması. Bütün partiler arasında en güçlü olan sosyal demokrat denebilecek İşçi Partisi bu yolsuzlukların başında geliyor. 2003'ten 2016'ya kadar iktidarda kalan partinin sicili kirli olduğundan ülkenin son seçilmiş başkanı olan İşçi Partili Dilma Roussef yalan bir suçlama ile azledildi. Daha da önemlisi, aynı partinin tarihi lideri ve ülkenin eski başkanı Lula, işlediği kanatlanamayan bir rüşvet suçlamasıyla

askerlerin de aleyhinde müdahalesi sonucunda 10 yıllık bir ceza ile hapiste.

Lula dışarıda olsaydı kamuoyu yoklamalarına göre önde giden aday olacaktı. Ama şimdi Bolsonaro yüzde 30 oy desteği ile önde geliyor. Lula'nın yerine gelen aday Fernando Haddad ise yüzde 25 dolayında görünüyor. İkinci turda burjuva partilerinin Bolsonaro'yu desteklemeleri ihtimali yüksek. Böylece, faşistimsi bir politikacının ABD'den sonra Latin Amerika'nın en büyük ülkesinin de başına gelmesi olasılığı gündemde. Buna seçimlerde aday olan yüze yakın generalin eşlik ediyor olması, Evanjelist Protestan kiliselerinin adayları vb. eklenince ortaya basbayağı bir faşist blok çıkıyor.

Bu olasılık, Dilma ile Lula'ya yapılan haksızlıkla birleşince, işçi-emekçi sınıflarda ve diğer ezilen katmanlarda büyük tepki yarattı. Aynen Trump'a karşı kadın eylemlerinin en güçlü muhalefet sesi olması gibi, Brezilya'da da kadın hareketi 30 Eylül günü ülke çapında bir milyondan fazla insanın sokağa çıkmasıyla çok güçlü bir anti-faşist gösteri düzenledi. Slogan olarak #elenão kullanıldı: "O olmaz!"

Brezilya'da faşistler kazanırsa bütün Latin Amerika altüst olur. En önemlisi Trump'ın Veneziüella'ya rejim değişikliği getirmek üzere savaş açma projesi ilk kez Latin Amerika'dan destek almaya başlar. Faşizm tehlikesi Avrupa ve Kuzey Amerika'dan sonra Latin Amerika'ya da sıçramış bulunuyor.

1968'in sembolleri: Türkiye'nin Che Guevaraları

Biz dünyaya şunu söylemiyoruz: "Mücadelelerinizi durdurun, yaptıklarınız aptalca şeylerdir; gerçek mücadele sloganını biz size vereceğiz." Biz sadece dünyaya gerçekte ne için mücadele ettiğini ve bilincin, o istese de istemese de, kazanılmasının zorunlu olan bir şey olduğunu gösteriyoruz. (Karl Marx, Ruge'ye mektup, 1843)

Türkiye 1968'inden söz edildi mi, ilk akla gelen Deniz Gezmiş'tir, Mahir Çayan'dır, İbrahim Kaypakkaya'dır, Sinan Cemgil'dir, onların diğer yoldaşlarıdır. Sosyalistler için onlar hem 1968'in önderleri, hem devrim şehitleridir. Geniş halk kitleleri için ise, sözünün arkasında duran, dürüst, davası uğruna başını vermeye hazır ve halktan yana yiğitler.

Türkiye 1968'inden söz edildi mi sosyalistler için onun yol arkadaşı 1971 hareketidir. Türkiye tarihinde ilk kez Sovyetler Birliği'nin etkisi altında gelişen bir komünist hareketin çeşitli dalları (Türkiye Komünist Partisi, Hikmet Kıvılcımlı hareketi, Türkiye İşçi Partisi, Mihri Belli) dışında yeni sosyalist örgütlerin kurulmasıyla ortaya çıkan dönüm noktasıdır: Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi (THKP-C), Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu (THKO), Türkiye Komünist Partisi-Marksist Leninist (TKP-ML). 1968'i değerlendirmek demek bu hareketleri de Türkiye'nin ve sosyalist hareketinin tarihi içine yerleştirmek demektir.

Sosyalist hareketin devrimci virajı

Deniz, Mahir, İbo, Sinan ve ötekiler her şeyden önce 1968'in devasa öğrenci hareketinin pratik ve siyasi önderleriydi. Bu öğrenci kuşağı Türkiye İşçi Partisi'nin (TİP) içinden yetişti. Onların kuşağının 1965'te kurduğu ilk örgüt olan Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF) da esas olarak TİP doğrultusunda politika yürütüyordu. FKF, gençliği, Kemalist kadroların hâkimiyeti altındaki örgütlerden (TMGT, TMTF vb.) kurtararak sosyalist bir doğrultuda örgütlemek bakımından da büyük önem taşıyordu.

Ama TİP'in ve FKF'nin sınırları 1968'den itibaren mücadelenin önünde bir engel haline gelecekti. Öğrenci hareketi militanlaştıkça, TİP

ve onun doğrultusunu benimseyen kadrolar hareketi partiyi katı parlamentarist kurallarla sınırları çizilmiş yoluna geri çekmeye yöneldiler. TİP işçilere ve köylülere sosyalizm fikrini ilk kez kitlesel düzeyde taşımak bakımından çok önemli bir deneyimdi. Öğrenci önderleri de önce orada sosyalist bilinç kazandılar. Ne var ki, TİP'in yönetici kadroları Sovyet bürokrasisinin ekolünde yetişmişti. Çoktan reformistleşmişlerdi, devrimci cüretlerini yitirmiş kadrolardı. 1968'in önemini anlayamadılar. Türkiye'de sadece öğrencilerde değil işçi sınıfında da devrimci bir yükselişin söz konusu olduğunu görmek için dünyaya devrimci bir gözle bakıyor olmak gerekiyordu.

Gençlik önderlerinin

TİP'ten kopmaya yönelmesi, FKF'nin Dev-Genç'e dönüşmesi ve partiden bağımsızlaşması işte bu **kendiliğinden** devrimci yükselişin, reformizmin sınırlarıyla çelişkiye girmesindedir. 1968 gençliği Türkiye'de Sovyet Stalinizminin sosyalist hareket üzerindeki hegemonyasına ilk darbeyi vurmuş kuşaktır. 1971 devrimciliğinin, benimsediği strateji ne kadar yanlış olursa olsun, birinci anlamı budur.

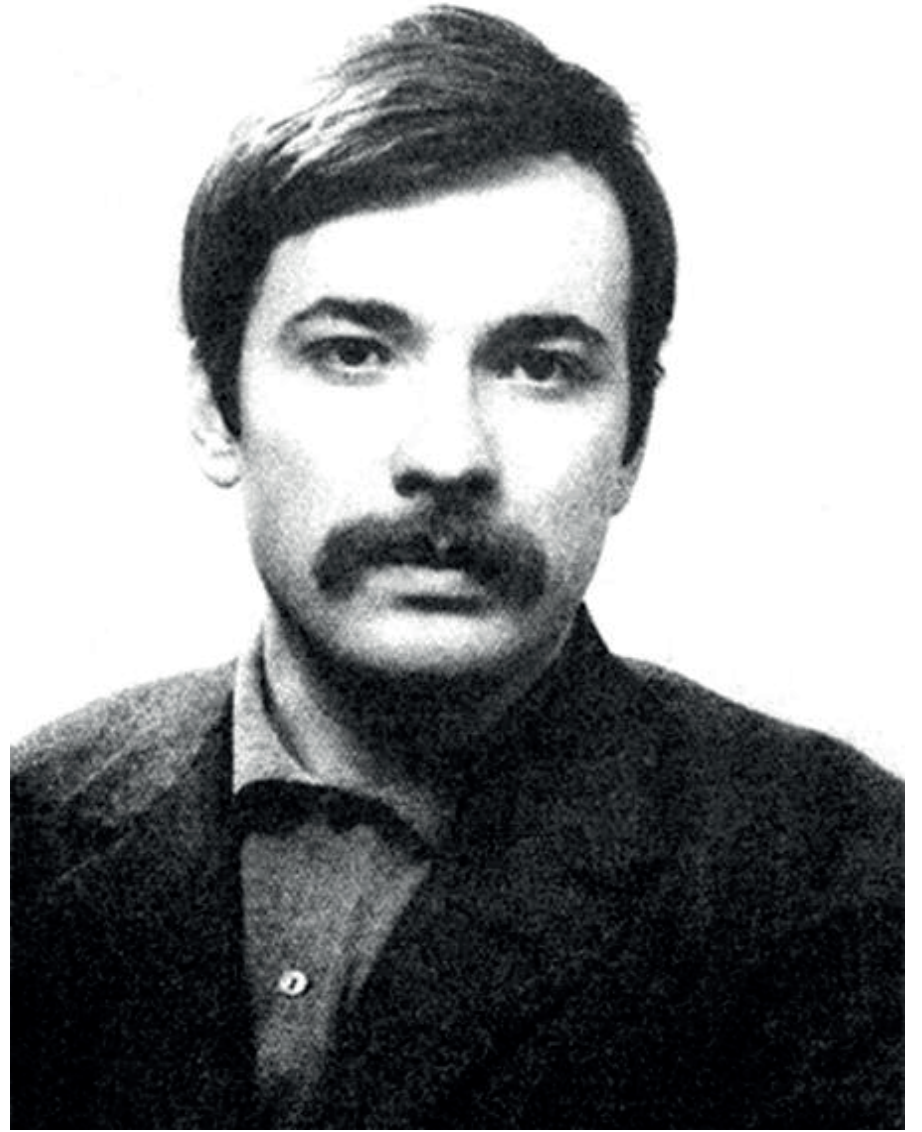
Kemalist kozadan bağımsızlaşma

1968 gençliği, TİP reformizminden koparken ne yazık ki TİP'in dışında var olan etkili sol odak, örneğin bir devrimci Marksist akım değil, cuntacı (yani devletin ordusunun sözde ilerici subaylarıyla birlikte darbe

planları yapan) küçük burjuva solcularıyla işbirliği halinde yürümeyi hedefleyen, Mihri Belli önderliğindeki bir başka Stalinist akımdı. Nasır Mısır'ını, Baas Irak'ını ve Suriye'sini örnek alan cuntacılarla işbirliği savunduğu. Bir devrimci proletarya partisi değil, bir cunta kurmaktı hedefi. Bu yüzdendir ki (Kaypakkaya hariç) Denizler ve Mahirler sol cuntacılığın ve Kemalist hareketin hegemonyasından çok geç koştular. Ancak yepyeni ve arayış içinde olan bir devrimci kuşağı, içinden geldikleri koşullara hiç dikkat etmeden, Kemalist yaklaşımlardan derhal kopmadıkları için eleştirmekten daha önemlisi, okun ne yönü göstermekte olduğunu tespit etmektir. Marksizmin yöntemi, gelişmeleri tarihsel diya-

lektiği içine yerleştirerek değerlendirmektir. Bu açıdan bakıldığında, Denizler ve Mahirlerin belirli tereddütlerden sonra, sadece Doğan Avcıoğlu cuntacılığında değil, Mihri Belli'nin, devrimci hareketi cuntacılığın peşine takan politikasından da koştukları ayan beyan ortadadır. Avcıoğlu ve Belli, devrimci hareketi sözde ilerici 9 Mart cuntasının yedek gücü olarak görüyorlardı. Oysa Denizlerin, Mahirlerin, benimsediği yol temelinde 1968 gençliği Kemalizmden pratikte kopmuştur (Kaypakkaya teorik olarak da). Devletin dehlizlerinde ilerici cuntacılık değil! Düpedüz devletin karşısında iktidar mücadelesi!

Bugün "ulusalcı" kanadın ve sözde 68'lileri temsil eden vakıfların Deniz'i

bir "ulusalci" gibi sunma çabası tahrifatın en ağır türündendir. Deniz Gezmiş'in idama giderken "Yaşasın Marksizm-Leninizm! Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği!" diye haykırdığı bilinen bir gerçektir. Deniz'in 1968 sonunda katılmış olduğu Samsun-Ankara Mustafa Kemal Yürüyüşü'nü pişirip pişirip öne sürenler, birincisi bunun Deniz'in erken bir gelişme aşamasında yaptığı bir eylem olduğunu, sonradan bu yönelişi aştığını gözlerden saklıyorlar. O yönelişle ölüme giderken Türk-Kürt kardeşliğini yüceltmek arasındaki karşıtlık ortada değil mi? İkincisi, şu soruya mutlaka cevap vermeliler: Bu yürüyüş neden planlandığı gibi 10 Kasım'da Antikabir'de değil de 8 Kasım'da Mamak'ta son bulmuştur? Cevabı hatırlatalım: Kemalistlerin önderleri Ankara sokaklarında "Kahrolsun Amerika!" sloganının atılmasını kabul etmemişlerdir de ondan. Onlar 27 Mayıs 1960 sabahı iktidarı ele alırken açıklamalarında telaşla "NATO ve CENTO'ya bağlıyız" diyenlerdir. Deniz ise arkadaşlarıyla birlikte daha üç ay önce, 27 Temmuz'da 6. Filo'nun askerlerini İstanbul Dolmabahçe'de denize dökmüştür!

Che Guevara'nın yanlışlarını devralmak

Önce TİP'in reformizminden, sonra da cuntacı Mihri Belli çizgisinden kopan bu gencecik insanlar,

kitleleri küçümsediklerinden değil, o dönemde bürokratik kemikleşmeden kopuşun bayrağı bütün dünyanın gençliğine Che Guevara'nın yolu gibi görüldüğü için gerilla mücadelesine girmişlerdir. Kim 1968 kuşağının kitleleri önemsemediğini söyleyebilir? Sayısız işçi eylemine destek veren, toprak işgallerinde ve "üretici mitingleri"nde köylülerin yanı başında yer alan onlar değil midir? Rahatça iddia edilebilir ki, 1968 kuşağının oluşumunda işçi ve köylülere ilgi, daha sonraki gençlik kuşaklarının hiçbirinden aşağı kalmaz. Ama onlar, niyeti gerçekten devrim yapmak olan her devrimcinin yapması gerektiği gibi bir devrimci strateji arayışı içindeydiler. Eski kuşak onları düş kırıklığına uğratmıştı. Onlar da büyük devrimci Che'nin en büyük hatasına sarıldılar. Che başka bakımlardan o kadar devleşmişti ki, gerillanın her ülkeye her koşulda uyacak bir **strateji** olarak sunulmasının ne kadar yanlış olduğunu anlayamadılar. 15-16 Haziran 1970'teki işçi isyanını bile yanlış okuyarak halkın isyan etmeye hazır olduğunu, bunun için Mahir'in deyimiyle "suni denge"nin kırılmasının yeterli olduğu sonucunu çıkardılar. Ona fiilen önderlik edecek bir işçi sınıfı partisine ihtiyaç olduğunu anlayamadılar.

Lenin ve Trotskiy'in Moskova'sında komünist olmuş Nâzım bile 1961'de

Küba'da sosyalizmin ilan edilmesine tanık olduktan sonra, "ah, ben bir başka komünist partisi kurmalıydım" dememiştir, "Türkiye'de kalıp gerilla savaşı başlatmalıydım" demiştir! Dönem öyle bir dönemdir. Gerisinde kırk yıllık devrimcilik olan Nâzım bile bu hataya düşerse, 20'li yaşlarındaki genç komünistlere neden şaşırması?

Denizlerin, Mahirlerin ve ötekilerin hatalarını "küçük burjuva" olmakla açıklamak, eski kuşağın suçunu ve Stalinizmin dünya komünist hareketini getirdiği yerin bu gelişmedeki sorumluluğunu gözlerden saklamak olur. 1968 bir devrimci yükselişti. Her kim ki, Marx'ın yadiki alıntıda söylediğinden farklı olarak Denizlere ve Mahirlere "Mücadelelerinizi durdurun, yaptıklarınız aptalca şeylerdir" derse, o devrimci bir ruha sahip değildir. Marksist devrimcinin görevi, onların izleyicilerine "dünyanın gerçekte ne için mücadele ettiğini" anlatmaktır, o mücadeleye sırtını dönmek değil!

Türkiye sosyalizminin ikinci dönüm noktası

Türkiye'de komünist ve devrimci hareketin tarihinde atılım, ilk dönüm noktası, tarihi Türkiye Komünist Fırkası'nın (daha sonra Türkiye Komünist Partisi), Komintern'in devrimci döneminde onun bir ulusal sekisyonu olarak, yani bir dünya devrimi programı ile ve

bir dünya partisi inşası amacıyla kurulmuş olmasıdır. Sovyetler Birliği'nde bürokrasi işçi sınıfının elinden siyasi iktidarı gasp ederek kendi diktatörlüğünü kurduğunda TKP dünya devrimi için mücadele programından koparak Türkiye'de Kemalist burjuvazinin kuyruğunda bir parti haline gelmiştir.

Türkiye'de komünizm 1960'lı yıllara kadar dar ve etkisi sınırlı bir hareket olarak kaldı. Ama 1960'lı yıllarda bir yandan işçi sınıfı, bir yandan da gençlik muazzam bir mücadelecilik içinde düzene karşı bir kitlesel muhalefetin potansiyelini nihayet ortaya çıkarttı. Buna Kürt halkının uyanışı ve emekçi köylülük saflarında hareketlenme de eşlik ediyordu. Komünist hareketin kitleselleşmesinin koşulları oluşuyordu. Gençlik saflarından gelecek devrimci ruh taşıyan kadroların işçi sınıfı ile bir parti içinde buluşması, Türkiye'de sınıf mücadelelerinde müthiş bir sıçrama sağlayabilirdi. Maalesef 15-16 Haziran'a rağmen geçmiş dönemin kadroları gençliği yanlış bir stratejik perspektife yönlendirdi. Buna rağmen, 1971 hareketi Türkiye'de devrimci hareketlerin reformist, düzen içi, CHP kuyrukçusu hareketlerden kopması bakımından ikinci atılımını, ikinci tarihsel kopuş noktasını oluşturur. Üçüncü kopuş, elbette 1920 atılımının, aynı zamanda da 1968 ve 1971'in kazanımları üzerinde yük-

selecek, ama parti ve strateji konusunda ikincisinin hatalarını tekrarlamayacaktır.

"Deniz Gezmiş haklıymış, kardeşim!"

1968 kuşağının kahraman devrimcileri, başka hiçbir sosyaliste nasip olmamış bir mertebeye yükselmiştir toplumda (onlarla sadece Nâzım karşılaştırılabilir bu bakımdan): Onların ölümünden sonra yaşanan yaklaşık yarım yüzyıl boyunca, Türkiye'nin emekçi insanları, düzenin diz boyu rezilliğini, utanmaz sömürgeçliğini, insanın tüylerini ürperten vahşetini kitlesel olarak gördükleri ender anlarda, birbirlerine dönüp "Deniz Gezmiş doğru söylemiş" ya da "Mahir Çayan haklıymış" demişlerdir.

Bu ne demektir? Gencecik yaşlarında öldükleri halde, bu devrimciler, ideolojilerin ve siyasetlerin yarıştığı o büyük toplumsal arenada bir taraftır. Toplumun her an bilincinde mevcut değildir bu taraf, neredeyse bilinçaltında yatar sadece. Halk, kafasının taşı gerçekten atığında onları bilinçaltından üstüne çıkartır. O ender uyanış anlarında hakları teslim edilir. Ama o an zaten halkın "devrime varım!" dediği andan bir öncekidir. Halka sadece bir işçi sınıfı önderliği gerekmektedir. Bugün iş onu yaratmaktır. Ki sonra böyle bir an doğduğunda halk güvenebileceği bir siyasi güç olduğunu görsün, artık susmasın, cüret etsin, ayağa kalsın!

Cargill işçisinin ekmek ve hürriyet yürüyüşü

13 Eylül'de, Tek Gıda-İş sendikasında örgütledikleri için işten atılan 14 Cargill işçisi fabrika önündeki direnişlerinin 150. gününde şirketin genel merkezinin bulunduğu İstanbul'a yürüyüşe başladılar.

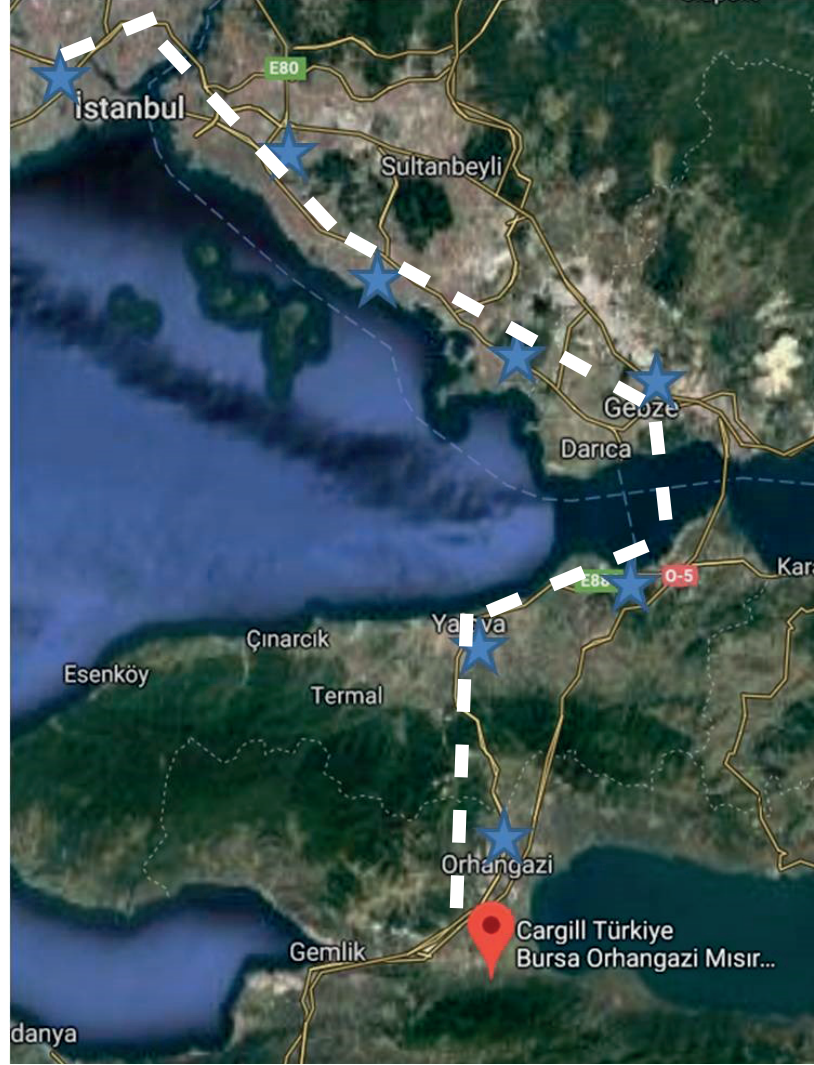
Orhangazi'ye yürüyen işçiler ilçe meydanında desteğe gelen ilçe sakinleri ve işçilerle birlikte basın açıklaması yaptı.

14 Eylül günü yoğun yağış altında Orhangazi'den Yalova'ya yürüdüler. Yalova'da sağlık emekçileri hastaneye giden işçileri kontrolden geçirdi, ayakları yaralananları tedavi etti. Gece, işçiler Yalova merkezdeki İDO iskelesinde uyku tulumlarına yattılar.

15 Eylül Yalova'dan Topçular'daki Feribot iskelesine yürüyen işçiler geceyi burada geçirdi.

16 Eylül Feribot'la Eskişehir'e geçen işçiler, kendilerini karşılayan emekçilerle Gebze'ye yürüdü ve geceyi Gebze Kent Meydanı'nda geçirdi.

17 Eylül'de direnişin simgesi olmuş iki fabrikanın işçileri Cargill ve Flormar direnişçileri buluştu. Flormar işçileri de Petrol-İş sendikasında örgütledikleri için işten atıldılar ve fabrika önünde direniyorlardı.

Flormar'da yapılan açıklamanın ardından işçiler Kartal'a doğru yürüyüşe geçti. Çayırova'yı geçtikten sonra polis tarafından gözaltına alındılar ve Vatan Caddesi'ndeki polis müdürlüğüne götürüldüler. Gece serbest kalan işçiler tekrar Kartal'a döndü ve geceyi burada uyku tulumlarında yatarak geçirdiler.

18 Eylül sabahı erken saatte Kartal'dan şirketin genel merkezinin olduğu Ataşehir'e yürüyüş başladı. Polis tacizlerini sürdürdü. Toplu yürümeye ve işçilerin sendika önlükleri giymesine izin vermedi. Yine de işçiler yürüyerek Ataşehir'e ulaştı ve coşkulu bir kitle tarafından karşılandı. Genel merkez önünde 4 günlük direniş başladı.

4 gün boyunca genel merkez önünde direnen işçiler kararlılıklarını gösterdi. Devrimci İşçi Partisi ve Gerçek gazetesi de işçileri yalnız bırakmayanlar arasındaydı. 20 Eylül sabahı DİP'liler kahvaltılarını alıp geldiler hep birlikte dostların arasında olduk güneşin sofrasında buluştuk.

21 Eylül Cuma günü işçiler direnişlerini fabrika önünde sürdürmek üzere Bursa'ya döndüler. Plaza emekçilerine ve işçi dostlarına çiçekler veren işçiler alkışlar ve mücadele sloganlarıyla uğurlandı.

İşçiler direnmeye Cargill yalan söylemeye devam ediyor

İşçilerin İstanbul yürüyüşü kamuoyunda ses getirince Cargill de bir açıklama yapmak zorunda kaldı. Yaptıkları açıklamada eski yalanlarını tekrarladılar ve işçileri sendikal sebeplerle değil Nişasta Bazlı Şeker (NBS) kotasının yasal olarak düşürülmesi yüzünden çıkarıldıklarını iddia ettiler. Yeni NBS kotasının 2018 pazarlama yılında uygulamaya konduğunu belirttiler. Ancak 2018 pazarlama yılının 1 Eylül'de başladığını yazmadılar. Halbuki işçiler tam 5 ay önce işten atılmıştı. Cargill fabrikası işçileri attıktan sonra tam kapasiteyle ve kalanlara fazla mesai yaptırarak üretime devam etti. Ayrıca atılan işçiler arasında NBS üretiminde çalışmayanlar da vardı.